

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Știrile neînscrise nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
SIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augustfeld & Emeric Les-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppel.
 În Budapesta la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erzsébet-körm).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicări mai dese după tarifa
 și învoială. — **RECLAME** pe
 pagina 3-a o seriă 30 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 40.)

„GAZETA” iese în lumina
 Abonamente pentru Austro-Ungari:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr. 11 de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr. 11 de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumă la toate
 oficiile poștale din țară și din
 afară și la d-ni colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etagiu
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 215.—Anul LXVIII.

Brașov, Vineri 30 Septembrie (13 Octombrie).

1905.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”.

Cu 1 Octombrie st. v. 1905

se deschide nou abonament, la care invităm
 pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
 corone, pe șase luni 12 corone, pe trei luni
 6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un
 an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei
 luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonamente numai la numărul poporal
 de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4
 corone, pe șase luni 2 corone

Pentru România și străinătate: Pe un
 an 8 franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor
 prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Icona turbure a țilei.

Brașov, 29 Septembrie v.

Rôtele s'au înglodat cu totul, o-
 iștea s'a rupt; pofțiți acum și vă ba-
 teți capul și scôteți carul din nămol
 și din pietri! Cam așa stau treburile
 de ați ale Țerii unguresci.

Sciu ați și copiii de școlă, că
 noul vileag unguresc s'a început a-
 cum 38 de ani cu împăcarea. S'au
 împăcat atunci, Țice-se, Ungurul cu
 Neamțul. Dér ce fel de împăcare!
 Încă de p'atunci, chiar cei ce o fă-
 cură, și-au cântat „vecinica pomenire”.

Unul singur, care stă mai sus
 peste toți în ceea-ce numim noi stat
 și monarchie, a creșut până acuma
 sus și tare în trăinicia acelei împă-
 cări, pe care el și numai el a făcu-
 t'o cu puțință la 1867 în speranța,
 că ea va sluji pentru folosul și binele
 monarchiei și a dinastiei sale. Acest
 unul, despre care s'a Țice Țilele tre-
 cute în Viena, că e omul cel mai
 cu răbdare în lume, Împăratul și Re-
 gele Francisc Iosif I, este ați dintre
 toți factorii căți au conlucrat la a-
 cea împăcare éráși singurul, care se
 vede și se simte în adevér amăgit,
 căci ce a voit acum 38 de ani să
 împreune și să întărească prin invo-
 ială, este în pericol acum de a se
 destrăma prin cértă și desbinare.

Nu mai trebuie să le spunem ce-
 titorilor noștri totă istoria dela Adam
 și Eva, ca să înțelegă cum am ajuns
 încetul cu încetul în acești 40 de ani
 din urmă éráși cam acolo, de unde
 au pornit lucrurile și întâmplările la
 1848. O simte fie-care din viața ce
 se desfășură în jurul său, mai ales
 pe de vârmeghii, cum stăm cu poli-
 tica ungurescă de ați.

Odiniórá pe când erau numai
 puscii cu cremene, stăpâna mințile și
 sufletele de pe întinsele hotare ale
 pusteii unguresci fostul guvernator Lu-
 dovic Kossuth. Astăți e fiul său Fran-
 cisc Kossuth, care pórta stégul nisu-
 înțelor de neatérnare și de predom-
 nare maghiară; dér vremea puscilor
 cu cremene a trecut și în locul lor

au venit puscile cu repetiție. De aceea
 mișcarea se face și se mărginește ați
 numai pe tărâmul așa Țice al parla-
 mentarismului, între marginile con-
 stitutivei, ce au câștigat-o Ungurii la
 invoiala din 1867 și pe care și-au
 știut-o ei așa de bine drege, suci și
 rêsuci, încât au ajuns acolo ca atunci
 când Țice: lege, să se înțelegă sub
 acésta tot numai ce pôte fi spre fol-
 los și avantajii Maghiarului.

Bizuindu-se pe legea ungurescă
 astfel alcătuită de la 1867 încóci, co-
 rifeii coaliției maghiare carii au isbu-
 tit să fie majoritate în dieta, adevér să
 pótă hotărî de aci încolo ei tot ce le
 va veni la socotélă, și-au Țice: a so-
 sit momentul să eșim cu tromful, să
 scápăm odată și de cătanele austriace
 și de vulturul cu două capete, să ce-
 rem ca armata să fie cu comanda
 maghiară, căci déca noi, dieta ungu-
 rescă, o voim și o hotărîm, cine se
 va puté pune împotriva, — dér
 regele nu se va puté împotrivi, deórece
 el trebuie să se supună voinței „na-
 țiuinei”, ai căreia reprezentanți de ați
 numai noi suntem.

Așa și-au Țice și așa au făcut,
 pretinđend dela corónă să-și dea în-
 voială pentru introducerea limbei de
 comandă maghiară, căci noua majori-
 tate a partidelor coalisate numai
 așa pôte lua frânelé guvernului.

Bătut'au destul drumul până la
 Viena tóte căpeteniile partidelor ma-
 ghiare, precum și alte Escelențe un-
 guresci, dér — vorba lui Kossuth —
 s'au întors tot cu „mânile góle”,
 adevér, să nu fie cu bănat, numai în
 ce privesc limba de comandă ma-
 ghiară. Împăratul și Regele i-a spus
 fiă-căruiă îndeosebi, că ține ca armata
 să fie una și nedespărțită și din drep-
 turile sale față cu ea nu voesc să
 cedeze cătuși de puțin.

Monarchul a primit într'aceea pe
 marii boeri ai țerii, pe semeții mag-
 nați, cu atâta bunăvoință și amabili-
 tate, dându-și silința a-i convinge
 și a-i câștiga, încât aceștia și-au dis-
 decă-i așa, să nu lăsăm nimic din
 pretensiunea noastră, bétărânu în cele
 din urmă se va indupleca și ne va
 face și acésta concesie, după cele
 multe și minunate, ce ni le-a făcut
 până acum.

Încărunțitul monarch din contră
 era de firma părere, că tocmai după
 cele multe și neprețuite ce le-a făcut
 pentru Maghiari și ce li li-a conces
 chiar cu pericolul de a-și înstrăina
 inimile celorlalte popóre, va îndemna în
 cele din urmă pe credincioșii săi mag-
 nați și pe noul lor ortac, blândul și
 omenosul Francisc Kossuth, să recu-
 noscă, că și corónei trebuie să i-se
 dea ce este al ei și că prin urmare
 vor preferi mai bine a face pace, de-
 cât a intra în luptă cu ea, luptă, care
 pôte să aibă cele mai grave urmări
 pentru ei și pentru țéră.

S'a un înșelat însă unii într'alții!
 Până acum au fost la putere
 numai „Lobonții” din tabéra tiszaiștă.
 După căderea partidului tiszaiștă însă
 a eșit éráși la ivélă spiritul „Curuți-
 lor”, al căror scop final a fost și este
 s'o rupă desăvârșit cu Neamțul. S'au
 purtat, ce e drept, șefii coaliției des-
 tult de tacticos și cu băgare de sémă
 față de corónă, dér propaganda ce
 au făcut-o ei în țéră pentru limba

de comandă maghiară le-a crescut
 peste cap și nici nu mai pot acum
 să dea îndérêt, fără ca să pată cea
 mai mare rușine.

Cniul lui Pepelea în casa coali-
 ției a fost și este însă kossuthismul.
 S'ajungă la cărmă rămânând limba
 de comandă germană și legați fiind
 cu-o miie și-o sută de ațe, sfori și
 sirme de Austriaci, ar fi însemnat
 mórtea partidului kóșutist. Pentru a-
 ceea a murit Ludovic Kossuth în
 străinătate, refugisă a se împăca cu
 casa Habsburgică? Așa ar fi întrebă
 cei mai fanatici din aderenții lui pe
 cei ce ar fi ajuns la putere, și ar fi
 fost vai și amar de aceștia.

Séménța urei contra împăratu-
 lui (császár) și a Vienei nu numai
 că încă n'a perit dintre Ungurii, ci
 dá ați róde încă și mai imbelșugate
 decât acum 57 de ani.

O deosebite mare este totuși
 între atunci și ați, pe care o vede
 și o cunóșce fie cine: o revoluție ca
 la 1848 astăți nu le-ar mai fi cu
 puțință Ungurilor să-o facă. De aceea,
 — o mărturisesc foile coaliției — tre-
 bue să ajute articolele de lege, căte
 s'au adus și s'au sancționat dela 1867
 încóce.

Alta citesc însă cei din coaliție
 din acești articoli de lege și alta
 cónă. Cam târziu, ce-i drept, și al-
 ta se ridică și protesteză contra rolului
 ce i-se dá de a fi numai simpla servi-
 tóre a voinței naționale maghiare.
 Cam târziu vine și se slapédă corónă
 de presupunerea, că singura ei mi-
 siune ar fi construirea unui stat na-
 țional maghiar.

Corónă mai pretinde, că trebuie
 să se țină sémă și de cealaltă parte
 a monarchiei, de Austria, și de inte-
 reșele de unitate ale monarchiei și
 probabil că, — să dea Dumneđu —
 a început să vadă, că n'a fost bine,
 cu tóta lealitate, față cu formele
 constituționale, cum a fost până acum,
 că în Ungaria s'a lăsat tot laptele
 pe gura vitelului.

Tóte acestea s'au adunat ați la
 un loc. Împăratul vedénd, că coali-
 ția nu vrea să se nvciască, a găsit
 cu cale să cheme pe șefii ei la Viena
 și să le spună în auđul lúmei, că
 nu vrea să mai îngădue nimic. Mai erau
 speranțe, că pôte totuși în momentul
 din urmă se va face o împăcare în-
 tre corónă și majoritatea dietei. Dér
 acésta nu s'a întâmplat și acum lu-
 crurile s'au încordat așa de mult,
 încât au ajuns să înfățișeze icona
 cea turbure, cu care am întrodus
 aceste rânduri: a carului cu totul în-
 glodată și cu oiștea ruptă.

Revista politică.

Brașov, 12 Octombrie n.

La 10 Octombrie n. s'a întem-
 plat ceea ce se afirma înainte cu tóta
 hotărîrea: *dieta ungurescă a fost din
 nou amânată până la 19 Decembrie.*
 Amânarea s'a făcut prin rescript re-
 gesc, ce i-s'a fost trimis președinte-
 lui Justh de cătră ministrul preșe-
 dinte br. Fejervary. *Membrii guver-
 nului nu s'au prezentat la ședință.*
 Vom da aici pe scurt decursul ace-
 stei ședințe, care după audiența me-
 morabilă de cinci minute (23 Sept.)

formeză un moment însemnat în is-
 toricul crizei ungare.

După-ce s'a deschis ședința prin
 presidentul Justh, acesta anunță pe
 deputați, că a primit o scrisóre dela
 baronul Fejervary, la care este ală-
 turat un rescript prea înalt. Rescrip-
 tul, fórte scurt, dispune amânarea din
 nou a dietei până la 19 Decembrie.
 Deputații nu se așteptau la un ter-
 min de amânare așa de lung, și no-
 roc că membrii guvernului nu erau
 de față, căci altfel s'ar fi petrecut un
 mare scandal. S'au audțit totuși stri-
 gări de: „Regele se abđică! Unde e
 jurământul?” etc.

Făcându-se deplină liniște, i-s'a
 dat cuvântul contelui Iuliu Andrassy,
 care a ținut un discurs mai lung
 drept motivare a proiectului de reso-
 luție, pe care l'a prezentat dietei
 spre primire. Dăm ați la alt loc
 acest discurs. Aici amintim numai, că
 în introducerea Andrassy a făcut o
 aspră critică guvernului, care nici nu
 s'a prezentat la ședință, prin ceea-ce
 desconsideră dieta și „națiunea”.

După pauză s'a ridicat să vor-
 bescă contele Ștefan Tisza. Deja
 din primele lui cuvinte s'a vedut, că
 el nu aderéză la moțiunea de pro-
 testare a lui Andrassy, fiind-că, Țice
 el, după cetirea rescriptului regesc
 de amânare nu mai are loc nici o
 dezbateră și nici o hotărîre. Tisza cu
 toți membrii partidului liberal au pã-
 răsit apoi sala dezbaterilor.

Socialistul V. Mezöfy a propus
 apoi, ca dieta să nu ia spre scire
 rescriptul de amânare, ci să rămână
 întrunită și să legitimeze (aducă legi)
 La expresia, că „a cădut masca de pe
 Francisc Iosif și în loc de regele con-
 stituțional stă înainte domnitorul ab-
 solutist”, presidentul l'a întrerupt pe
 Mezöfy, făcându-l atent, că mai mult
 se ajută cauzei prin óre-care mode-
 rațiune. Nu tot așa însă a procedat
 președintele, când Ratkay a Țice, că
 „fidelitatea cătră rege e în agonie în
 țéră”. D-l Justh a tăcut și n'a fă-
 cut nimic o observare lui Ratkay.

Contele Apponyi ia cuvântul,
 ca să combată pe Tisza. Față cu Me-
 zöfy arată, că protestul camerei con-
 tra amânării dietei nu este numai o
 vorbă deșartă, ci o faptă seriósă și
 unică corectă, prin care în situația
 actuală se pôte face un serviciu pa-
 triei. A mai vorbit socialistul Achim,
 încercându-se a sprijini propunerea
 lui Mezöfy. S'a pus apoi la vot mo-
 tiunea contelui Andrassy, care a fost
 primită cu unanimitate.

*

În aceeași Țice, Marți, și camera
 magnaților a ținut ședință. Îndată
 după deschiderea baronul Pronay a
 propus, ca camera să protesteze în
 contra continuării amânării a celor
 două corpuri legiuítóre, ceea-ce în-
 semnă o eliminare a constituției și a
 sistemului parlamentar. Față cu
 propunerea lui Pronay, membrul ca-
 merei Beöthy Zsolt a prezentat un
 alt proiect de rezoluție, după care
 camera să-și exprime regretele față
 de amânare, și dorința, ca astfel de
 amânări să nu mai urmeze și pacea
 țerii să se restabilească.

La votare majoritatea voturilor
 a întrunit o propunerea lui Beöthy.

Cetitorii noștri cunosc atitudinea bărbătească, ce a luat-o *municipiul Sibiiului față de ordonanțele ministrului unguresc* de culte și instrucțiune pentru *maghiarizarea învățământului în școlile primare și în prepașările profesionale* nemaghiare. Guvernul a respins protestul Sibiienilor și a cerut, ca ordonanțele să fie executate. Asupra acestei cestiuni s'a tractat din nou în ședința de Luni a comisiunii administrative a comitatului. Membrul Dr. Karl Wolff a făcut propunerea, ca comisiunea să pună *ad acta* ordonanțele ministrului și să nu le execute. Inspectorul școlar a făcut o propunere contrară. La votare majoritatea absolută a intrunit'o propunerea lui Wolff, pentru care au votat și membrii români d-nii Lemenyi și Cosma. În urmă și spre surprinderea tuturor celor prezenți la ședință, fișpanul Thalman a declarat, că cu tot concludus luat de comisiune, *ordonanțele ministrului trebuie să se execute*. Imediat a cerut cuvântul Dr. Wolff, declarând, că deorece se desprețuesce astfel decisiunea comisiunii, el nu mai poate face parte din ea și și depune mandatul de membru. Aceeași declarație o fac și ceilalți membrii, 8 Sași și 2 Români, afară de cei 2 membrii numiți și 4 membrii funcționari. Scirea despre atitudinea energică și demnă a celor 10 membri ai comisiunii, a făcut cea mai bună impresie în cercurile cetățenilor independenți și naționaliști din Sibiiu.

După o trăgănare de mai multe săptămâni, conflictul ivit între România și Grecia din cauza tulburărilor și omorurilor săvârșite de către bandele grecesci contra Românilor din Macedonia, s'a înăsprit într'un astfel de mod, *incât guvernul român s'a vădit silit a desface legăturile comerciale*, care au existat până acuma între Grecia și România. Eță ce comunică în privința acăsta diarelor ministrul de externe român:

»Martii d-l Langa-Rășcanu, secretarul legățiunii noastre de la Athena, a remis d-lui Rhallis, președintele consiliului de miniștri al Greciei, scrisoarea prin care d-l general Lahovary, ministrul afacerilor străine, denunță în numele guvernului român convențiunea de comerț, care era încheiată între cele două țări, precum și protocolul anexat. Denunțarea este motivată pe interesele economice ale României definite de noul tarif vamal, care va intra în vigoare la 1 Martie 1906. Efectele denunțării vor începe la 1 Iulie 1906.»

Vorbind despre acăsta denunțare diarul „Secolul” serie următoarele: Este aproape sigur, că la nota de denunțare a guvernului român, cabinetul

d-lui Rallis va răspunde prin ruptura oficială a relațiilor diplomatice cu România, incredințând protecțiunea supușilor greci din România legățiunii și consulatelor rusesci. Guvernul român la rindul său va incredința legățiunii italiene din Atena protecțiunea celor 2—3 supuși români din Grecia. Se mai așteptă, ca guvernul grecesc să interdică acostarea vaselor românesce în porturile grecesci, ceea-ce ar însemna suspendarea navigațiunii române la Pireu. Altceva nu va mai pute face guvernul grecesc în contra României.

După ruptura relațiilor diplomatice, vor urma represaliile guvernului român în contra Grecilor din România. Credem a sci, că aceste represalii vor începe să fie aplicate peste 5, cel mult 10 zile, precum dublarea și triplarea patentelor arendașilor, comercianților și meseriașilor greci, triplarea foncierei tuturor acelor moșii și imobile urbane, cari sunt în posesiunea Grecilor, etc. Cea mai simțitoare represalie va fi însă următoarea: Dublarea foncierei acelor moșii, cari sunt arendate Grecilor, precum și resilierea contractelor prin care Statul și așezămintele publice, cari se află sub controlul Statului, au arendat moșiile lor Grecilor.

Dela frații noștri din Bucovina ne vine o scire îmbucurătoare. Se scie că în urma alegerii d-lui Dr. Florea Lupu de president al nou înfiit' țatei băncii a țării, a devenit vacant locul de deputat în „Reichsrathul” vienes în comunele rurale aparținătoare cercului Cernăuți. Rutenii tineri au pornit o mare luptă contra Românilor, voind să răpescă acest mandat de deputat d'n mâinile Românilor. Spre scopul acesta Rutenii tineri, în frunte cu deputații lor, au cutriat cercul, ațitind poporul contra fruntașilor români și indeosebi contra candidatului român Dr. Aurel cavaler de Onciul. Rutenii tineri nu și-au ajuns însă scopul, căci la alegerea de deputat, ce s'a ținut alaltăieri, a fost ales cu 342 voturi deputat d-l Dr. Aurel cav. de Onciul contra deputatului rutin Malek, care a intrunit numai 137 voturi. D-l Onciul a fost candidatul partidului național român unit și prin urmare alegerea d-sale însemnă o isbândă frumoasă a Românilor bucovineni, cari după uricioșele certe și desbinări din trecut, s'au adunat éráși la un loc, vădând că numai în unire și dragoste pot să ducă cauza lor dreptă la isbândă.

Discursul și propunerea contelui Andrassy.

Dăm aici mai pe larg vorbirea contelui Andrassy ținută în ședința dela 10 Oct. a dietei, precum și conținutul proiectului de rezoluție prezentat față cu rescriptul de amânare a dietei.

Contele Andrassy diise, că datoria ministeriului este a avé rol de mijlocitor între Corună și dietă. Totdeuna până acum, când guvernul a comunicat acte de drept public atât de însemnate, și-a ținut de datorie a-le preda aici (în dietă) în persoană. Acum se întâmplă pentru prima-ora, că *au rupt'oșcu acăsta tradiție* (Strigări în stânga: Lașitate).

Nu e lașitate la mijloc, căci scim, că ministrul președinte e mult mai curajos, de cum credem. A dat doveđi de curagiū și sunt convins, că nici un moment nu-i va lipsi curagiul de a veni aici și de a privi față 'n față majoritatea indignată. Ce l'a condus așa-dér a procede astfel? L'a condus, pôte, instinctul de a-și manifesta desconsiderarea față cu dieta. De mult eram noi în clar cu aceea, că guvernul desconsideră națiunea și dieta. Acăsta a și dovedit'o cu fie-care faptă a sa, a dovedit'o prin aceea, că în contra voinței dietei guvernăză neînterupt și rămâne pe grumazii noștri. Acăsta nesocotire e cu atât mai culpabilă, cu cât el e dator a respecta Camera. El nu servește numai pe regele, ci e și sluga națiunii. El primesce banii, ce-i dăm noi. Stă și în serviciul nostru și e dator a stima pe reprezentanții națiunii, camera acăsta. Cu atât mai greșită este desconsiderarea acăsta, căci eventual ea pôte fi împreunată cu pericole.

Nu mai trebuia de cât să se întempele o provocare la părăsirea terenului legal,—căci éță guvernul a împins dela sine baza legală, a lăpădat armele ce i-le dau constituția și dreptul. Pôte i-a venit minte că-și va lua refugiul la armele forței brute și contând cu patimile, cari există pe dreptul în acăsta cameră, sbicuinđ aceste patime va obține un pretext, ca să useze de unica armă, ce-i mai stă la dispoziție, de forță. Ori-ce intențiune ar avé însă, eu sper, că camera nu se va lăsa amăgită, își va păstra calmul și demnitatea ce i-o dă conștiința, că stă pe baza dreptului. Noi n'avem nevoie de gălăgie, căci forța internă a cauzei noastre e pe partea noastră.

Vréu să mai arăt, că putem să aducem hotărîre față cu rescriptul regal. Francisc Deak a diis la 1866, că în contra unui rescript regal nu se pôte protesta, dér e admis, ca după publicarea lui să declarăm ce e neapărat necesar a declara. Pe baza acăsta Deak a prezentat un proiect de rezoluție, prin care s'a protestat contra guvernărei anticonstituționale. Tot așa a făcut Tisza, a fost discuție și vo-

tare și camera a primit moțiunea lui Deak. Eță un precedent, care justifică procederea noastră.

E nevoie să aducem o hotărîre, de ore ce nu scim, că ministeriul, care ađi nu e parlamentar, nu va juca odată comedia, de a lua rolul unui guvern parlamentar cu cugetul rezervat, că decă nu-i va succede acăsta, atunci tot el séu altul să reia sistemul actual de guvernare și să se întorcă la guvernarea neparlamentară? Nu scim, decă nu e plănuită disolvarea camerei, ca prim act al acestei drame tragic-comice. Vor întreba éráși țera. Diis, să pôte să stăm éráși în față unei astfel de încercări și astfel guvernul va afla o modalitate de a face să amuțescă acăsta cameră. Se pôte și aceea, ca după alegeri să vină éráși în majoritate direcția de ađi; atunci dieta nu va mai fi convocată și nu va mai ține ședințe. Indată-ce cineva a pășit de pe teren legal, nu mai sunt bariere, pe cari să nu le depășescă. Tocmai pentru acăsta află necesar, ca în contra acestui sistem de guvernare, care di de di violéză câte-un drept, di de di își urméză jocul frivol cu interesele cele mai sfinte ale regelui și națiunii, să protestăm.

Contelele Andrassy își citește apoi proiectul de rezoluție în care cere, ca dieta să enunțe, că:

protestéză contra actualei guvernări, ce nu se unesc cu forma de guvernământ parlamentară stabilită în art. de lege III din 1848;

protestéză în contra amânării dietei înainte de ce s'ar fi stabilit și votat de acăsta dietă budgetul, prin care amânare se elimenéză cu totul înriurirea parlamentului asupra guvernărei, ba chiar și aplicarea în practică a răspunderii obligătoare a guvernului recunoscută de el însuși, și face imposibilă desbaterea și primirea propunerii de punere în stare de acuzare a acestui guvern;

enunță mai departe dieta, că menține hotărîrile sale aduse la 25 Iunie 1905 și la 15 Septemvrie 1905, și aprobă atitudinea acelor municipii, cari și-au susținut hotărîrile lor corespunzătoare legilor și după decisiunile de anulare anticonstituționale ale guvernului.

Dieta, adenc îngrijată, crede că regele va concedia pe réu-sfătuitorii săi sfetnici, va afla calea corectă a descurcătorei și va numi un guvern din sinul majorității. De altă parte dieta e neclintită în credința, că decă n'ar urma acăsta și s'ar continua lupta contra națiunii, ea va sci să și apere constituția seculară și va susține pentru viitorime creațiunea trecutului glorios.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

La sărutat.

Florine, vrei să-mi fi pe plac
Și diici: „Frumosă casă, dău!”
Dér tot te miri în capul tău,
Că prea mă uit și eu cu drag:
Dér eu mă uit la fată'n prag,
Trăsnite-ar Dumneđeu!

Tu stai la umbră'ntr'e moșnegi
Și te întinđi cu ei la sfat,
Și riđi de mine cu păcat,
Că umblu lunca fără rost,
Și nu te temi, Florine prost,
Că stau la sărutat!

O vorbă.

O vorbă m'a 'nvățat mai erī
[șoptind vecina.
Vecina, tot vecina, mi-a mai spus
[că vorba
E veche și din gură de-adreptul
[guri trece.

Și mi-a mai spus, cu blestem
[m'a jurat vecina,
În gura alteia cuvântul să nu-l
[strecor spre învățare.
Eu n'am putut, și-l strig acum la
[tôte'n gura mare.

Cântec.

Imi sar cu toți-așa în cap,
Că m'au văđut ședând aser'
Cu Smărănđița'n pörtă —
Ș'acum de vorbe nu mai scap:
Mă urmăresc ca p'un tâlhar,
Tot satul grija-mi pörtă.

Să-mi diică măcar că-s nebun
Și prost de cap și căpiat,
De asta nu mi-e témă, —
Eu una sciu și nu li-o spun...
Mi-e dragă fata, dér de dat
La nimeni nu dau sémă.

Romulus Cioflec.

Faptă și răsplată.

(Istorióră germană.)

După réșboiul de trei-deci de ani, pe la anul 1650 un tîrgușor, aproape de pădurea bohemă, era cu deosebire năpusit de bande de hoți, cari au răsărit în urma réșboiului. Drumeții erau nu numai jefuiți, dér adesea erau omoriți... Satele dimprejur erau încălcalte nóptea, erau jefuite și aprinse, cu'n cuvânt, hoții sévirșiau tot felul de cruđimi, ba nu se temeau să între nici chiar în castelul împărătesc, nu departe de tîrgușor, să lege fedeleș pe castelanul, pe nevasta și pe toți slujitorii lui și să răpescă tóte lucrurile de preț, câte le găsiu.

Tîrgușorul ceru scutul împăratului și li-s'a și trimis o gardă militară mai numărósă, ca să prindă și să spândure pe hoți.

Căpitanul comandant se aședă cu cuartirul în castelul împărătesc. Lui îi plăcú foarte mult de castelan. Acesta slujise mai înainte, ca sergent, în trupele lui Wallenstein și a fost unul din cei cari tăbăriseră în Eger și uciseră pe ne-

norocitul general, și drept răsplată pentru fapta asta, căpătase postul de castelan la castelul împărătesc.

Era un bătrân viclean și întreprindător și după cum mărturisia însuși, cel mai credincios supus al stăpânului său. Soția din contra fricósă și fleoárósă, asculta orbesce de bărbatul ei, și-i făcea tóte după voie. Améndoii aveau un fecior, care înocă servise în armata împărătescă, de unde a fost dat afară și acum era ca ajutor pe lângă tatăl său. Era bărbat înalt sdraván, trecea de soldat întreprindător și curajos, a fost însă scos din armată fiind-că, după cum se diicea, se dedase la o vieță destrăbălată și avea o fire de mare turburător.

Căpitanul nu se simția réu în societatea asta. „Bătrána” îngrijia bine de el și când el nu avea de lucru, asculta bucuros povestirile lor din réșboi. Cu deosebire îi plăcea căpitanului, că castelanul cunosea întrégă împrejurimea, cunosea cu deamăruntul tóte locurile cele mai ascunse din pădurea bohemă și în timpul acesta, putea să-i fie de folos în căutarea și prinderea hoților. De aceea, de comun,

SCIRILE DILEI.

— 12 Octombrie n.

† **Titu Chitul.** Când scriem aceste rânduri, în cimetierul din Chetiu (comitatul Solnoc-Dobâca) se aşază spre vecinica odihnă un tiner novelist și romancier român Titu Chitul. După cât suntem informați, repausatul ajunsese cu studiile sale până la universitate, când i-s'a întâmplat nenorocirea, că durmind odată cu ferestrele deschise, dimineața s'a trezit cu corpul paralizat. Făcându-se ceva mai bine, s'a retras în comuna sa natală și a început să se îndeletnicască cu scrisul. A publicat la Gherla un roman în 2 volume sub titlul „O fată de tarabostos”, tratând un subiect de pe timpul Dacilor. Un alt roman istoric a publicat în „Familia” sub titlul „Steaua Orientului”, care s'a terminat tocmai în numărul din săptămâna trecută al revistei din Oradea mare. Repausatul a colaborat și la „Gazeta Transilvaniei”, publicând prin anul 1902 o novelă istorică de pe timpul iobăgiei. Ca scriitor Titu Chitul a fost însușit de o profundă iubire față de suferințele din trecut ale neamului său, avea o imaginație bogată și prin cetirea autorilor buni și-a însușit o limbă corectă românească. Dacă ar fi trăit, perfecționându-se mereu, ar fi ajuns să ocupe loc de frunte între scriitorii ardeleni. — Adresăm mamei și fraților repausatului scriitor sincerile noastre condolențe!

Proces de presă. Joi în săptămâna trecută s'a pertractat la Curie recursul dat contra sentinței tribunalului din Clușiu, prin care d-l Iuliu Ioanovici, redactor la „Libertatea” din Orăștie, fusese condamnat pentru publicarea poeziei „Rota dela Belgrad”, la un an temniță ordinară și 1000 corone pedepsă în bani. Referent a fost judele de Curie Tarnay. La propunerea procurorului de coronă Dr. Baumgarten Isidor, Curia a respins recursul și astfel sentința s'a ridicat la valoare de drept.

Portretul metropolitului Șuluțu la Academia română. Președintele „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, d. Iosif Sterca Șuluțu, avea un portret al unchiului său, metropolitul Alexandru Sterca Șuluțu, îmbrăcat în frumoasele odăjdii, cari au fost premiate la expoziția din Milano și în cari era îmbrăcat la 1853 când a asistat la cununia împăratului Francisc Iosif I. Acest portret a fost expus și la expoziția „Asociațiunii” din Sibiu, și după expoziția d. Iosif Sterca Șuluțu l'a dăruit Academiei Române. D-l I. Calinderu, președintele Academiei, a adresat donatorului următoarea scrisoare de mulțumire:

Academia Română.

Nr. II. 8785.

București 1905 Sept. 24.

Onorate Domn,

În ședința dela 16/29 Septembrie curent s'a prezentat Academiei Române portretul atât de frumos al unchiului D-Vostre, repausatului întru fericire Metropolitul Alexandru Sterca Șuluțu de Cărbăneș. Figura senină a înaltului prelat va fi păstrată la loc de onoare în colecțiunile Instituțiunii noastre, care Vă rog prin subscrierul să primiți cele mai calde mulțumiri pentru acest dar și pentru delicata atențiune, ce-i arătați.

Binevoii, Vă rugăm Onorate Domn, a primi încredințarea înaltei noastre considerațiuni.

Președintele

ss) I. Calinderu.

Serbarea sf. Sofii. Duminecă s'a ținut la gimnasiul gr. or. român din Brașov serbarea sf. Sofii cu obișnuita solemnitate. Sfințirea apei a săvârșit-o părintele Dr. Vasile Șaftu asistat de părintele diacon Prișcu. Corul elevilor a cântat două cântece sub conducerea d-lui profesor de muzică G. Dima, și discursul ocașional l'a rostit noul profesor T. L. Blaga, tratând o temă din specialitatea sa, științele fizico-chemice.

La congresul împotriva ofitei, ținut zilele trecute la Paris, profesorul german Behring a adus la cunoștința medicilor prezenți, că a descoperit lecul pentru combaterea și vindecarea ofitei. Anul viitor va sfârși cu experiențele sale și atunci va publica rezultatul cercetărilor împreună cu mijloacele ce trebuie întreprinse pentru a vindeca această boală până astăzi incurabilă. După ziarul „New York Herald” un cetățean bogat din New-York, care vrea să rămână de-ocamdată necunoscut, a declarat, că este gata să contribuie cu 50,000 de dolari la fondul, a cărui creare trebuie să facă pe profesorul Behring să publice imediat procedeul său curativ contra ofitei, dăr cu condițiunea, ca o comisiune de medici să constate că procedeul este favorabil.

Adunare populară. Pe Sâmbătă în 14 Octombrie st. n. la orele 10 a. m. este convocată în Alba-Iulia la otelul „Elisabeta” o adunare populară cu următoarea ordine de zi: 1) Votul universal 2) Debatere asupra situațiunii politice.

Doi înșelători isteți au fost prinși zilele acestea în Austria și se află acum în închisura judecătorească din Iglau. Amândoi sunt jidovi din Ungaria și pe unul îl cheamă Iacob Engel, și pe celălalt Bela Horváth. Acești doi jupâni umblau pe la târguri și înșelau pe țeranii naivi prin cum procedau cu adevărat drăcesci. Eia cum procedau d-niile lor: Cum se duceau în vr'un târg, își alegeau pe vr'un țeran, pe care l'au vădut vândând bucate, sau vite și sciau că are portofelul plin de bani. Unul din ei se apropia de densus și făcându-se că e străin, începea vorba de departe despre prețul bucatelor și vitelor. Într'aceea celălalt jidov trecea ca din întâmplare pe lângă ei și tot „din întâmplare” își scăpa portofelul din buzunar. Jidovul dintâi observă acest lucru și se repede la portofel, îl ridică, se uită la el și după ce spune țeranului, că sunt mulți bani în el, îl bagă în buzunar, spunând că va împărți banii cu țeranul. Nu trece mult însă și jidovul celălalt se întorce și dice: „Tocmai acum mi-am pierdut portofelul. D-vostre trebuie că Pați găsit”. Jidovul dintâi tăgăduiește și scoțând portofelul său propriu întreabă: „Acesta-i?” Celălalt răspunde: „Nu”. Atunci cel dintâi își dă portofelul țeranului, ca să-l țină, și al doilea îl scotocesc pe jidov în toate buzunarele, afară de acela, unde scia, că a băgat portofelul scăpat — și nu găsește nimic. După aceea se apropie de țeran. Acesta își scote și el portofelul și îi dă jidovului dintâi să-l țină. Jidovul „păgubaș” scotocesc atunci și pe țeran în toate buzunarele și — nu găsește nimic. Țeranul într'aceea nu bagă de seamă, că jidovul care îi ține portofelul, îi fură banii. După ce a isprăvit cu perchișiția țeranului, jidovul se pune din nou să scotocescă prin

buzunarele jidovului dintâi și cu această ocazie găsește portofelul său. „Ei, veți că d-ta mi-ai găsit portofelul” strigă „păgubașul” mânios și începe să-l injure pe tovarăș, ba să-l și îmbrâncescă și tot sfădindu-se se îndepărtează de lângă țeran. Acesta, vesel, că a scăpat de bănuială și de jandarm, își bagă portofelul în buzunar, fără să-i vie în minte a-și numera banii. Când se desmetecese și se uită la portofel, jidovii nu mai sunt pe acolo. Cu asemenea manevre au înșelat pe mulți țeranii, căci poliția a găsit la cei doi jidovi mulți bani, despre care nu se pot legitima, de unde îi au.

Numire. D-l Paul Nistor, funcționar vamal în Fiume, a fost numit șef de vamă la Turnul-Roșu.

Mulțumire publică. În loc de cunună pe mormântul regretatei directoare Carolina Teclu, a donat dōmna Maria Popescu 5 corone și domnul Nicolae Stoicovici 5 cor. pentru Orfelinatul susținut de reuniunea f. r. din Brașov. Primescă marinoșii donatori cele mai căldurose mulțumiri. — Elena Săbădeanu presid. r. f. r.

Furt la postă. La oficiul postal din Sibiu s'a întâmplat zilele aceste următorul cas de furt: S'a dat la postă o scrisoare cu bani, 10,000 cor. Funcționarul dela cassă, când a predat scrisorile cu bani, a aflat scrisoarea în regulă și după ce a introdus-o în registru, a pus-o într'un sac postal. Dér ce se întâmplă? S'era când era să fie dus sacul cu bani la gară, s'a observat, că încuetoarea sacului e deschisă și scrisoarea cu bani lipsește. S'a făcut imediat arătare la poliție, care însă până acum n'a putut afla nimic.

Starea sēmănturilor în România. Porumburile au început a fi culese în cea mai mare parte a țerei, în ultima decadă. Producțiunea lor variază foarte mult de la o regiune la alta și chiar de la o localitate la alta. În general acele sēmănturi de timpuriu, pe locurile joase și pe luncă, dau producțiuni destul de mulțumitoare; cele târzii și după dealuri sunt foarte slabe și multe n'au produs nimic. În general anul acesta a dat o producțiune mediocră de porumb, însă de bună calitate. Arăturile și sēmănturile de toamnă suspendate din cauza uscăciunii prea mari a pământului, au reînceput cu mare activitate după ploile din urmă. Chiar după aceste ploii arăturile mergau greu și erau bulgăroase, căci umedela pătunsese prea puțin în pământ; totuși s'au făcut puține sēmănturi de grâu și pe unele locuri chiar de rapiță. Unele din aceste sēmănturi chiar au răsărit. Starea foarte îngrijitoare a agriculturii că nu vor pute face sēmănturi de toamnă din cauza secetei, s'a schimbat în bine, în urma ploilor generale din ultimul timp, și sēmănturile se fac cu activitate și într'ega vegetațiune s'a înveselit.

Toastul loc.-colonelului Iochmus. Cetim în „Secolul” din București: „Prin toate cercurile diplomatice și politice produce vii comentarii toastul rostit de loc.-colonel Iochmus șeful delegațiunii regimentului german de dragoni, toast ridicat la prânzul pe gală dat de M. S. Regele la Sinaia. Dl loc.-colonel Iochmus a spus între altele că milioanele Români din afară de regatul

român privesc cu mândrie și cu iubire devotată spre M. S. Regele. Ceea ce de altfel este perfect de adevărat, d'ér până acum nu s'a spus în ocașii atât de solenne și în împrejurările atât de grave prin cari străbat tocmai acele țeri, unde se află milioanele de Români din afară de regat. Și cum toastul d-lui loc.-colonel Iochmus a fost supus de mai înainte aprobării cabinetului militar al împăratului Wilhelm, e firesc să i-se dea o importanță deosebită.”

Marți turburări în Moscva. În noaptea de Sâmbătă spre Duminecă, lucrătorii din Moscva au ținut o întrunire pe bulevardul Twerskoi. Trupele au intervenit pentru a împărăscia mulțimea și au tras focuri orbe. Mulțimea a ripostat prin focuri de revolver. Duminecă totă ziua mulțimea a străbătut stradele făcând manifestațiuni sgomotoșe. În fața unei brutării manifestațiuni s'au oprit și au atacat cazaci cu pietri. Aceștia au tras focuri. Ziarul „Rus” află din Moscva, că cu prilegiul manifestațiunilor de Duminecă au fost uciși 8 brutari și 2 cazaci și mulți răniți. Afară de acesta au fost uciși un polițist și un inspector de poliție. Mulți agenți de poliție au fost răniți. Liniștea a fost restabilită.

Post de medic cercual în Bran. În urma dimisiunii medicului cercual din Bran, d-l Simeon Stoica, s'a deschis concurs la acest post, care este dotat cu 2214 corone salar, și pentru visita în localitate 1 coronă ziua, și noaptea 2 corone, în comunele vecine cărăușul și ziua 2 corone, noaptea 3 corone. Consultația acasă 50 bani. Fiind cercul compus din comune curat românești, ar fi de dorit să se aleagă aici un medic român. Terminul de concurs expiră la 5 Noembrie a. c. orele 3 p. m., și alegerea se va face în Bran la 8 Noembrie, orele 10 a. m. A se vedea publicațiunea oficială în numărul de azi al „Gazetei Transilvaniei”.

Cehii și Germanii. Antipatia între Cehi și Germani s'a manifestat și la congresul pentru combaterea tuberculozei, ce se ține în Paris. Anume s'a dat în onoarea membrilor congresului o reprezentațiune teatrală de gală. Membrii congresului au primit locuri în loje astfel, că delegații unui stat aveau o loje, delegații altui stat altă loje. Astfel trebuiau să ia loc în o loje medici cehi și germani. Medicii cehi însă n'au voit să stea într'o loje cu medicii germani Schrötter, ci au părăsit loja și au declarat că nu pot ședea lângă un German. Comitetul aranjator a trebuit să facă loc medicilor cehi în altă loje, unde nu erau germani. Casul a produs impresie penibilă.

Luptele dintre Bulgarii și Grecii din Macedonia. Din Constantinopol se anunță următoarele: În districtul Prilepe, Vilaetul Monastir, activitatea bandelor bulgare a devenit mai mare. În ultimele zile 100 de oameni sub comanda șefilor Traicu și Dimko din Moghila, au năvălit în satul Makovo și au ucis doi patriarhisti rănind pe alți doi. Ei au dat foc la 15 edificii în care se aflau vite multe și mară cantități de grâne. — Acum de curând bandele grecesci au ars registrele parociale slave din satul German, vilaetul Monastir, convertit de câțva timp la exarhat și au luat 120 lire în argint. Părăsind satul, banda

mai întâi se sfătuia cu el asupra măsurilor, ce voia să ia și apoi ca spion și călăuz întrebuița pe fiul castelanului, cărui toți îi diceau: Iacob roșcovanul. Norocul însă nu favorisa întreprinderile sale, pentru-că chiar când gândea să pună mâna pe hoții, fiind-că Jacob descoperise la sigur ascundătoarea lor, aceștia totdeauna își luau catrafusele, înainte de a ajunge el, și în culcușul lor nu găsea, decât urme de crudi și foarte adesea corpurile ciungărite ale victimelor ucise de dânsii.

Căpitanul din ce în ce bănuia tot mai mult, că chiar în tirgușor trebuiau să locuiescă omenii din banda hoților, pentru-că era vădit că hoții, trebuiau să scie despre toate, ce voia el să întreprindă în contra lor, ba în obrăsnicia lor, mergeau așa departe, că tăbărau în cete mai numeroase asupra străjilor așezate de căpitanul, le omorau, ori pe unii din soldații acestora fără arme și aprupe goi, îi trimeteau la căpitanul să-i spună multă voie bună din partea căpeteniei lor.

Căpitanul fierbea de mânie și desperare, își îndoaia luarea aminte și dete poruncă să fie cât se poate de aspri față cu tirgușorul, până li-se vor descoperi ho-

ții și pe capul lui Petru, conducătorul bandiților, puse un premiu foarte însemnat pe timpul acela. Dér nici asta n'a folosit.

Odată trimise căpitanul pe Iacob roșcovanul la împăratul cu un raport, în care spunea, că n'a făcut nici o ispravă, și se ruga să-i mai trimită armată, pentru-că n'are destulă. Tot atunci făcu o nouă excursiune prin pădure, fiind-că ér se întâmplaseră jafuri și omoruri. Veduva unui negustor bogat, omorât de curând, chemase anume pe căpitan împotriva hoților. Căpitanul dete pe urma hoților și găsi corpul celui ucis, plin de sânge, hoții însă se făcuseră nevăduți și numai când, căpitanul eșia din pădure fără nici o ispravă se auzi o împușcătură, care omorî calul de sub el. Călăreții împărătesci alergară, ce e drept, îndată în partea de unde venise pușcătura, d'ér n'au putut descoperi și n'au putut prinde pe nimeni.

S'era, desperat, ședea căpitanul în castel lângă foc și își puna cataplasme calde la piciorul, care se strivise binișor prin cădătura calului și deja busea al treilea pahar de vin de Rhin, când deodată intră în casă Iacob roșcovanul și aduse porunca împărătescă, că decă căpi-

tanul nu este în stare cu feciorii săi destul de numeroși, să prindă și să nimicescă pe hoți, va fi rechemat numai decât și isgonit din armată.

Căpitanul murea de necaz. „Bine, dize el, să piară d'ér unul, ori Petru, ori eu... de aici înainte n'am să cruț nici o viață omenescă, ca în sfârșit, să pătrund până la diavolul acesta!”

La sfatul castelanului, porunci să vie numai decât primarul tirgușorului, căruia îi spuse de-o parte, că îndoiesce prețul pus pe capul banditului, de altă parte, că decă din partea tirgușorului nu i-se va estrada căpetenia bandiților, ori nu i-se descopere cu siguranță ascundătoarea, pe el îl va socoti de gazdă al hoților și va da poruncă să-l spânzure. Tot-odată porunci căpitanul, ca o patrule de soldați să însoțescă pe primar în tot locul și să nu'l scape din ochi.

Porunca acesta stârni mare grōză în orașel, mai ales, că obrăsnicia bandiților nu avea margini. Veduva negustorului se fie înmormântat cu cinste mare. Aprope întreg orașul petrecu pe mort până la grōpă, pentru-că sōrtea nefericitei femei

o deplângeau cu toții... se temeau, că astfel de nenorocire și pōte și mai mare, mai pōte veni asupra locuitorilor. Castelanul dimpreună cu feciorul său, încă însoțiră cosciugul până la grōpă. La castel rămase numai căpitanul cu soția bătrână a castelanului. De-odată se aud pe coridor pași îndesați, bătrâna, strigând se închide în odaie, ér în odaia căpitanului intră un bărbat înalt, învălit într'o manta neagră, cu păr negru sburlit, cu o mască pocită, neagră, pe față.

„Tu cauți pe „Diavolul”, așa-mi dice poporul”, încep el, „etă!l, etă înainte te! uită-te bine la el, ca să-l poți recunoaște!”

Căpitanul voia să sară din locul de unde ședea, să-și ia pistolele, d'ér cu piciorul bolnav nu se putu slui și și diavolul i-se puse în cale, scoțind de sub manta un cuțit mare scilpicios. „Stai pe loc, iepure bătrân și schiop”, strigă el, acum ești în mâinile mele și te-ai pute dumica ca pe un miel, d'ér asta nu vreau să fac... am venit numai să mă veți și să-ți spun, că decă nu vei ave mai bine de grijă, de altă dată nu voi mai împușca calul de sub tine, ci te voi împușca pe tine însuși de pe cal”. Cu acestea împinse

a amenințat să-i dea foc decât locuitorii nu se înapoiază la patriarhat. O altă bandă grecească compusă din 50 oameni a ars de asemenea registrele parohiale din satul bulgar Armensko, vilaetul Monastir, răpind din localitate pe preotul Petre Christo și pe un sătean. Din Florina și din Castoria s'au trimis opt detașamente de cavalerie să urmărească pe bandiți.

Un jubileu cel în Petersburg. Cehii din Petersburg serbeză zilele viitoare jubileul de 35 ani a trecerii lor la biserica rusă ortodoxă. În anul 1870, după publicarea dogmei despre infalibilitatea papei prin conciliul vatican, au trecut pentru prima oară 14 cehi din Petersburg la biserica ortodoxă-rusă. Această trecere s'a săvârșit în mod solemn de către preotul curții lanșew în prezența metropolitului din Petersburg în catedrala Alexander Newsky. De atunci s'au lăsat de religiuinea catolică aproape toți Cehii, cari locuiesc în Rusia, trecând la religia ortodoxă. Numărul Cehilor ort. ruși din Rusia se urcă la vre-o 40.000 suflete.

Concertul Ștefănescu în Beiuș. Ni-se scrie din Beiuș: În 7 l. c. a concertat aici cântărețul român Ștefănescu cu concursul domnișoarei Lucreția Mureșian. Nu trebuie să mai amintesc valoarea artistului Ștefănescu, pentru-că pe deplin ne-am putut convinge deja din alte părți. Nu mai puțin prestațiile domnișoarei L. Mureșian au întrecut toate așteptările. Jocul ușor, delicat și eleganța ce o avea la pian, asemenea vocea-i melodioasă, dragălașă și fermecătoare au fost tot atâtea surprinderi încântătoare. Frumos s'a achitat de rolul de acompaniare la forte-pian și d-șoara Amalia Papp. Fie-care piesă a fost aplaudată furtunos de numerosul public. Concertul s'a repetat duminică în 8 l. c. în sala de gimnastică în prezența a 400 elevi și 120 eleve dela institutele din Beiuș. Insufletirea și entuziasmul ce a fost aici nu se poate descrie.

Tulburări în Caucașia. Din Tiflis vine scirea că Marți s'au aruncat bombe în mai multe puncte ale orașului. O bombă a făcut explozie în fața căsărmei orașului, aproape de palatul guvernului. Un cazac a fost rănit și mai mulți ucis. Lângă alte căsărmi s'au aruncat de asemenea mai multe bombe, dintre cari patru au făcut explozie rănind mai mulți cazaci. S'au făcut numeroase arestări. Lângă a treia casarmă au făcut explozie trei bombe ucigând trei soldați. Aci s'a arestat un Armean care este bănuit a fi autorul atentatului. Dela o ferăstrău s'au tras focuri asupra trupelor. La miezul nopții s'au făcut alte arestări.

Alegere de notar. Notar comunal în Avrig a fost ales în locul notarului de până acum Ioan David, care a repășit de bunăvoie, d-l Irimie Rădușu notar în Răcoțița.

Un protest al patriarhiei. Din Constantinopol se telegrafiază, că patriarhul ecumenic a remis Porței o notă prin care protestează contra modului părtinitor cum s'a făcut recensământul populației macedonene în favoarea Aromânilor și enumeră câte-va exemple din districtul Kolonia, vilaetul Monastir.

Pentru fondul mesei studenților dela gimnaziul din Năsăud au mai incurs urmă-

toarele contribuiri: de la d-l Zaharie Bulbec, preot în Măgură 40 cor., Comunitatea mare Rodna nouă 50 cor., d-l Ludovic Anton, farmacist în Turnu-Severin 50 cor., Simion Blaga, farmacist, Ștefan Ilieșiu, farmacist, Ștepu Mihail, Iordan Bogdan, Zaharie Zăvoian câte 10 cor., Pavel Chita, preot în Romuli 100 cor., venitul curat de la balul tinerimei universitare dela 1 Septembrie 1905: 62 cor. 20 bani, Ștefănescu-Millea 10 cor.; în loc de coronă pe sicriul regretatului preot din Maieru: Lazar Avram, au contribuit următorii d-ni: Ciril Deac, vicar 4 cor., Solomon Haliță, profesor în România 10 cor., A. Frățilă, profesor în Bistrița 10 cor., Ioan Dologa, preot în B-Tiha 2 cor., Ciril Negruț, capelan în Bistrița 1 cor., Anton Precup, preot în Rebrîșoara 5 cor., Ștefan Buzilă, preot 5 cor., Șt. Buzilă, preot Șt. Iosef 5 cor., Const. Trap, preot în Feldru, 2 cor., Kopatz Gergely, preot rom. cat. în Rodna-veche 5 cor., Iuliu Ciocerci 2 cor., Dănilă Mălaiu, preot în Rodna-veche 3 cor., Onisim Rotariu, preot în Rebramare 1 cor., George Moldovan, preot în Nepos 1 cor., Nic. Georgița, preot în Ilva-mică 1 cor., Alex. Avram, preot în Sângeorgiu-român 2 cor., Leon Coșbuc, preot în Leș 5 cor., Pamfilu Grapini, preot în Rodna-nouă 2 cor., Zaharie Bulbec, preot în Măgură 2 cor., Vasile Coșbuc, preot 1 cor., Aurel Chinteanu, capelan în Sângeorgiu-român 2 cor., Ieronim Slăvockă, preot în Ilva-mare 5 cor., Iacob Rusu, preot în B. Mureșian 5 cor., Damian Pop, preot în Bichiș 1 cor.

Adresăm tuturor generoșilor sprijiniților ai mesei studenților noștri sincere mulțămite.

— Insemnăm aici, că pentru anul școlar curent s'au primit în beneficiul mesei studenților 10 elevi gimnaziali vrednici de ajutorat și avisați la ajutor, pentru cari se plătesce de la fond câte 120 cor. pe lună. Statutele acestui fond au fost prevădute cu clauzula de aprobare din partea In. Ministeriu r. u. de culte și instrucție publică la 24 Maiu 1905 sub nr. 37, 803 ex 1905.

Apelând la simțul de jertfire al publicului nostru și al băncilor noastre, le cerem binevoitorul sprijin și pentru viitor.

Năsăud, la 30 Sept. 1905.

Direcțiunea gimnazială.

Pretinția anglo-japoneză. Din Tokio se telegrafiază, că în onoarea ofițerilor escadre engleze, sosită Duminică în portul orașului Kobe, guvernorul orașului a dat un banchet. Cu această ocaziune s'au ridicat toaste în onoarea regelui Eduard și a lui Mikado.

Avis. Măne Vineri la orele 5 d. a. are loc prima repetiție după vacanța de vară a reuniunii române de cântări din Brașov.

Voci de ale diarelor

despre ședința dela 10 Octomvrie a dietei.

„Budapest“, organul lui Kossuth, dice că mâna vieneză nu se astimpără și dă lovitură una după alta. La 23 Sept. a dat o lovitură majorității, er aqi a voit să defaimeze »națiunea«. Trebuie să se recu-

noscă, că modul în care s'a trimis came-rei rescriptul de amânare, este o ticăloșie de primul ordin... Mai este ore de lipsă a dovedi cu argumente serioase, că acel rescript împărătesc — seu pôte și regesc? — este în cuprinsul său anticstituțional și nelegal? Cel ce se mai îndoesce, să cetească vorbirea lui Andrassy. Numai forma esternă a acelei țiduli, hărtia, împăturirea și iscălitura ei este princiară, cuprinsul, spiritul și esența e vorbă golă, care nu obligă pe nimeni. Camera ar fi fost în drept să pună la o parte acea scrisore și a-și continua lucrarea. Magistra vieții, istoria dovedesc, că la revoluția ațită de sus, națiunile au obicinuit a răspunde de jos tot cu revoluțiunea... Cine n'a simțit aqi, în care circula sânge fierbinte maghiar, loviturile de sbiciu ale umilirii?... Prin sufletul căruia n'a trecut aqi ca un nor negru mișcătorea tragedie a maghiarimei?...

„Budapesti Hirlop“ dice între altele, că nu s'a sfârșit încă cu dărămările. Numai de acum se vor începe în adevăr. În viața unei națiuni împinsă dela regele său, stăruirea suferințelor e forte lungă. Andrassy a arătat în vorbirea sa adevărul, dăr adevărul n'are trecere în aceste momente și cuvântul lui n'ajunge la inima domnitorului. E sigur acum, că în ochii domnitorului națiunea maghiară este o națiune cu totul uitată de sine, nerecunoscută, necredincioasă, vecinic neliniștită, care trebuie înfrântă. Domnia forței va ave la dispoziție mijloce suficiente și omeni, chiar dintre Maghiari. Vedem însă și rezistența eroică a națiunii. Ea pôte fi sfârșită, s'erăcitată ucisă. chiar spânzurată, dăr nici-odată jăfuită de constituția ei și stîrpită de pe fața pământului.

„Magyarország“ scrie între altele:

De eri începând totă lumea se întreabă: »Avem noi constituțiune?« Aparența ar dice, că n'avem. Regele invită națiunea să se pronunțe și fiindcă nu s'a pronunțat după placul lui, nici nu-i bagă în seamă cuvântul. Dieta se amână în permanență, ceea-ce va să dică, că țera este guvernată fără intervenția și fără controlul parlamentului. Venitele țerii le încasază fără autorisare parlamentară și le cheltuesce, quota nu e stabilită, totuși se menține în mod arbitrar cheia veche a quotei, dieta a interzis guvernului să plătescă cheltuelile comune, guvernul totuși le plătesce. Nu mai începe îndoiială, ca constituția noastră actualmente este suspendată... Cu toate acestea noi avem constituție și în această constituție este atăta putere, ca să forțeze mai curind ori mai târziu pe rege să respecte voința națională.

...Triumful cauzei noastre naționale depinde deci numai de la perseveranța națiunii. Tactica dușmanilor noștri contribuie mult la izbânda acestei perseveranțe.... Când vor ajunge la sfârșitul experimentelor, er națiunea nu va ave nevoie de cât de o atitudine neclintită (!), ca să culegă fructele, ce s'au copt în urma greșelilor și perseveranței dușmanilor noștri.

Diarul „Wiener Allgemeine Zeitung“ în numărul său de la 11 Octomvrie vorbesce ironic despre »iubiții credincioși« din dieta ungară, — căci cu aceste cuvinte s'a adresat rescriptul regal către deputații unguri — și spicuesce din vorbele

lor unele expresiuni, cari nu tocmai verifică iubirea și credința »iubiților credincioși« Constată totuși, că de astă-dată domni deputați din coalițiune au fost ceva mai smeriți. Ei au primit amânarea, n'au pus la ordinea zilei darea în judecată a guvernului, cu un cuvânt s'au purtat mai modest, sciind prea bine, că n'au la spate sprijinul uliței. Coaliția a ajuns la convingerea, că pentru comanda maghiară nu e în stare a provoca o mișcare în popor, prin urmare nu e capabilă a face revoluție contra regelui, ci numai un proces. Diarul vienes continuă apoi verbal:

»Regele a spus în rescriptul său, că motivul noii amânări a dietei este, că nu s'a putut face numirea unui guvern, care să asigure descurcarea crizei. Obstrucțiunea cea nouă a majorității contra Coronei paralizează orice acțiune parlamentară, în-tocmai cum a paralisat-o obstrucțiunea minorității. Corona s'a ținut riguros de constituțiune și a tras consecințele din ultimele alegeri, oferind șefilor majorității formarea guvernului. Iubiții credincioși însă, și mai ales iubitul și credinciosul conte Apponyi, credeau că acum li-a sosit privilegiul să umilească Corona. Au voit să smulgă regelui unul din drepturile sale, pentru-ca deșertăciunea lor să nu iasă numai decât la ivelă. Ei nu puteau să nu fie lămuriti asupra faptului, că nu sunt în stare să dea nimic poporului din ceea-ce iăgăduiseră. Etă de ce au făcut experimontul primejdios de a-se pune în poră cu regele, voind să-l silască a primi, ceea-ce dic ei. Aveau de gând să erigeze absolutismul parlamentar și să pună temeiul pentru scurt timp despotismului elicei nobililor. De astă dată însă Corona nu a făcut pe placul iubiților săi credincioși. Ea a primit lupta, la care a fost forțată, cu gândul însă de a face pace cât se pôte de curind, dăr a nu se incovoia sub dictatul iubiților săi credincioși.

»Dieta ungară s'a amânat până la 19 Decemvrie. În aceste două luni se va face de sigur lumină. Nesiguranta această nu mai pôte ține, decât e vorba să nu esă la lumină siguranța cea mai grozavă. Amânarea pôte să fie un expedient, prin care să pôtă ieși momentan din încurcătura, nu pôte să formeze însă problema unui guvernământ, căci sunt de luat hotăriri importante, cari nu mai pot fi amânate. Dacă doctorul lasă, ca bôla să pëtrundă adânc în organism, se pierde timpul și nu se mai pôte face operațiunea radicală. Baronul Fejervary va veni zilele acestea erăși la Viena, să ale, decât s'a luat hotărirea definitivă, Diua de astăqi i-a dat lui dreptate, căci în adevăr coalițiunea nu se simte ca parte mai tare. Partida pôte să fie încă câștigată, dăr amânarea hotăririlor nu pôte să înlocuiască necesitatea hotăriri definitive.«

Masa studenților români din Brașov.

Peste 2 zile, 1 Oct. v., se deschide masa studenților români din Brașov și din nou vor fi întreținuți pe timp de 10 luni un șir de elevi de la școlile secundare și comerciale române din Brașov cu prând gratuit.

și răsturnă scaunul cu căpitan cu tot și părăsi iute odaia.

Abia se lățise vestea acesta în tirgușor, spre grôza tuturor, când de-odată toți fruntașii orașului la sfatul castelanului, stăruiară pe lângă primar, să adune pe toți cetățenii în piață și apoi să facă o cercetare neașteptată în toate casele, cine scie, decât în chipul acesta nu se vor descoperi unii din mișei, cari fac parte din banda hoților. Primarul găsi planul forte potrivit, se adresă căpitanului și-l rugă să-i dea miliție, ca să pôtă cerceta mai cu isbândă. Căpitanul, mai ales că se întrepuse și castelanul, se învoi bucuros și-i dete o patrulă de soldați.

Intr'o dimineță, așa dără, de-odată se auzi bătând doba prin oraș. Omenii spăriați se adună cu grabă în piață... credeau c'a năvălit banda de hoți și că-i chiamă să se apere. Toți păreau însă liniș-

tiți, când le spuse primarul, că de ce i-a adunat, pentru-că cu toate că miliția nu lăsă pe nime să se depărteze din piață, totuși nu erau îngrijați, fiind-că nici unul nu se simția vinovat.

Primarul luă lucrul forte în serios, nu cruță nici o casă și cercetă tot unghiu-lețul. Nicăiri nu se descoperi nimic bănuitor. În sfârșit intrară în colibiôra vèduvei, să-i dicem, Neacșu, a cărei fecior, un măsar tînăr, voinic, stătea în mare cinste la toți locuitorii și care prin hăroicia lui, își făcuse și o stare bunishoră. El era logodit, nu de mult cu o fată s'eracă, vrednică și forte frumoasă asupra căreia aruncase ochii și alți feciori, ba unii spuneau, că Mariôra ar fi putut fi chiar nora castelanului, decât tînărul măsar nu i-ar fi fost mai drag decât toți, chiar și decât Iacob cel din casă fruntaș.

Intrară și în casa asta. Bêtrâna des-

chise bucuros toate odăile, le arată și lucrătorea și odaia de dormit a fiului ei. Cât de mare îi fu însă spaima, când sergentul împărătesc scose din paiele patului o părucă neagră și o mască, ce erau ascunse acolo. Casa într'o clipă a fost încunjurată de toate părțile, tînărul Neacșu și mamă-sa au fost prinși și aruncați în temniță, pentru-că căpitanul recunoscă atât përuca, cât și masca în care i-se arătase »diavolul«.

Bucuria, că s'a găsit infricșatul făcător de rele, era mare în tot orașul, deși la mulți omeni cinstiți le era milă de tînărul Neacșu, care până acum era cinstit și iubit de toți și nimeni nu-și putea închipui, cum un tînăr așa harnic și vrednic a putut aluneca la o purtare atât de rușinosă. Dăr în birtul lui Moldoveanu erau la olaltă Iacob roșcovanu, mai mulți soldați și prietini de cărciumă și Iacob le

dovedea limpede, că Neacșu numai în chipul acesta, nu prin lucrul mânilor și-a putut câștiga o stare care până acum, nime nu gâcea cum și-a făcut-o și că este mare norocire, că orașul scapă de un astfel de om. Tovarășii aprobară în sfârșit spusel lui Iacob, se mirau cum de nu l'au bănuit omenii mai de demult și începură a vorbi, că acum desigur îl vor spânzura în curind.

Dăr sêrmana, nefericita Mariôra nu s'a lăsat până n'a intrat la căpitanul. Se aruncă la picioarele lui, se jură că logodnicul ei nu este vinovat, se rugă să-l ierte, seu cel puțin să se facă o cercetare strictă și dréptă și să se amâne judecata... însă înzadar, pentru-că căpitanul se credea deplin convins c'a descoperit pe făcătorul de rele: përuca și masca erau doveduri nemincinoșe și ori cât de tare îl atingeau tînguirile frumoșei fete, era vorba de cin-

Cel mai excelent profesor și medic îl recomandă ca remediu cu efect
Sirolin contra morburilor de plumăni, afecțiunilor organelor de respirație, precum: bronchită cronică, tusă convulsivă, și mai ales este recomandat Convalescentilor după influență. — Sirolinul promovă apetitul și face să crească greutatea corpului, depărtează tusa și flegmă și face se înceteze asudarea de noapte. — Din cauza mirosului și gustului său plăcut este luat cu plăcere și de copii. În farmacii se capătă în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fie-care sticlă să fie prevădută cu firma de mai jos
F. Hoffmann-La Roche & Co. fabrică chimică Basel (Șvițera.)

Masa studenților din Brașov este fără îndoială una din cele mai umanitare instituții românești de binefacere pentru toți Românii deopotrivă, căci în jurul ei se adăpostesc și primesc hrana zilnică elevii români din toate regiunile patriei noastre. Dacă masa aceasta n'ar exista astăzi, ea ar trebui să se înființeze, căci sărăcia poporului român e mare și întreținerea băeților, dornici de soiență și de cultură, la școlile din Brașov devine din ce în ce merge tot mai costisitor. Numai cei ce merg tot mai desprósitate. Numai cei ce merg tot mai desprósitate. Numai cei ce merg tot mai desprósitate.

Înființată în anul 1898 de către corpul profesoral al școlilor noastre din Brașov la inițiativa și propunerea actualului director gimnazial, această masă a adăpostit în jurul ei timp de 7 ani peste 100 elevi, cari, absolvând școlile din Brașov, astăzi pot să urmeze cu ajutorul stipendiilor universitare, pentru-ca peste puțin timp să ajungă omenii cu studii terminate, cari să lucreze apoi în mijlocul poporului pentru binele și fericirea acestuia. Și cine știe dacă acești tineri silitori ar fi putut să ajungă așa de parte, dacă nu ar fi fost făcuți părăși de timpul studiilor lor la Brașov, de binefacerea mesei studenților?

Etă d'ér marea însemnătate a acestei instituții, etă un moment important în dezvoltarea noastră culturală, care impune tuturor Românilor cu dare de mână, să sprijină cu totă însuflețirea masa studenților români din Brașov.

Mulțumim interesului publicului, dovedit până acum față de această instituție de binefacere, ea dispune astăzi de un venit stabil anual de peste 3000 cor. Suma aceasta însă nu ajunge, pentru a putea ajuta pe toți acei elevi, cari deși distinși în studii, nu dispun de mijloacele materiale, ca să se poată susține la școlile din Brașov și în deosebi în anul acesta când numărul elevilor înscriși la școlile noastre secundare s'a înmulțit.

Din datele, cari ni-s'au pus la dispoziție de către direcțiunea școlilor medii reiese, că în anul acesta au concurat pentru locuri gratuite la masa studenților 64 școlari, dintre cari 59 gr. or. și 5 gr. cat. Conferența studențială ar fi putut pe toți la masa studenților, căci toți erau lipsiți de mijloace, decât prin aceasta nu s'ar fi primejduit capitalul neatacabil al acestei instituții. Din cauza acesta conferența s'a vădit silită a alege numai pe cei mai s'ermani și mergând până la gra-

nița extremă permisă a primit la masă 37 din 64 elevi (cu 6 mai mult ca anul trecut) și anume 33 gr.-or. și 4 gr. cat., cari aparțin comitatelor Arad, Brașov, Caraș-Severin, Făgăraș, Hunedóra, Sibiiu, Târnavă-mare, Torontal, Treiscaune, Turdariaș, Odorheiu și România.

Cheltuielile pentru întreținerea acestor 37 elevi se urcă la suma de peste 5000 cor., care întrece cu 2000 cor. venitele anuale prin aceste ale mamei studenților. Este prin urmare o datorință sfântă ce se impune societății românești, de a-și da obolul fie cât de mic, din prilejuri de bucurie, séu de durere, séu fie cu alte ocaziuni, pentru susținerea acestei mese. Se apelează în deosebi la băncile noastre numărăse, ca precum în trecut, așa și în viitor, să ajutoreze din venitul lor curat această instituție binefăcătoare.

Să sprijinim cu toții această masă românească națională, cu atât mai v'ertos, că timpotodată devin tot mai posomorâte, și vom avea totodată mângăiere creștină, că cei 37 școlari ajutamați de noi, ne vor pomeni zilnic în rugăciunea lor, ce o rostesc la masa studenților.... „ér pe binefăcătoarii mesei acesteia, vii și morți, pomenesce-i D'ómne întru Imp'ărăția Ta!“

In următoarele publicăm numele elevilor primiți în anul școlar 1905/6 la masa studenților:

De la gimnaziu: Cl. VIII g. Borzea Pavel gr. or. Viștegan, Buca Boticofil gr. or. Săies, Cazac Dumitru gr. or. Satulung, Jianu Ioan gr. or. Alibunar, Julia Victor gr. or. Orăciunesci, Salică Dumitru gr. or. Brașov-Săciu. Cl. VII g. Boeriu Ioan gr. or. Ciora de sus, Sculici Nicolae gr. or. Mercina, Teicu Ioan gr. or. Iladia, Ursu Simion gr. or. Cața. Cl. VI g. Birăescu George gr. or. Lugoș, Crețu Miron gr. or. Hăghic, Luoiu Ioan gr. or. Brad, Mager Aurel gr. or. Bodesci, Mihaș Nicolae gr. or. Băița, Popovici Nicolae gr. or. Herman. Cl. V g. Boeriu Pompiliu gr. cat. Vaidarecea, Borzea Simion gr. or. Viștea inf., Ignaton Ioan gr. or. Ormindea, Lupu Ioan gr. or. Bundorf. Cl. IV g. Ciocoi George gr. or. Râșnov, Nistor Dionisie gr. or. Arpătaș.

De la școla reală: Cl. IV r. Cabaș Nicolae gr. cat. Bucuresci. Cl. III r. Moahan Valentin gr. or. Săsăuși, Țirea Ioan gr. or. Brașovul-vechiu. Cl. II r. Cioflec Silvestru gr. or. Arpătaș.

De la școla comercială: cl. III com. Bașca George gr. cat. Veștem; cl. II com. Bernic George gr. or. Toplet, Coltofean Constantin gr. or. Brețcu, Fiștea Adam gr. or. Rachitova, Manta Constantin gr. cat. Copăcel, Rădac Dumitru gr. or. Mehadia, Sibiian Eugen gr. or. Dobârlău, Vasilescu Lăpădat gr. or. Valea Bolvașnița. Cl. I com. Bucșa George gr. or. Arini și Sgavardia Dumitru gr. or. Caransebeș.

stea sa proprie și frica de disgrăția împărătească nu-l putură îndupleca să iee altă hotărâre, decât ca pe tînôrcul, pe care-l credea căpetenia bandiților, să-l chinuescă ca să recunoscă păcatul și să descopere pe toți tovarășii săi. ér pe urmă să-l spânzura. Și primarul era înțeles cu procederea acesta, pentru-că și viața lui atârna de la descoperirea criminalilor, chiar și orășenii își pierdeau, pe încetul mila, pentru-că în sfârșit se cerea o victimă; de altă parte veduva negustorului ucis amenința, că va merge la împ'erat, decât nu se va dreptate deplină.

Marióra era tot în genunchi. Fața ei frumósă și-o plecuse până la pământ și uda cu lacrimile ei, picioarele căpitanului. Bătrânul dișe către ea: „Scolă-te copilă, nu-mi înduioșia inima, mai bine du-te la blăstămatul t'eu logodnic, lingusesce-te pe lângă el, să-și mărturisescă toate fărădelegile. Dacă isbutesci cu asta, îți făgăduesc bună răsplătă, prin acesta îl scapi de chinurile torturei și poți, că-ți dau voie, să ceri grație pentru el“.

Marióra, abia tinându-se pe picioare, legându-se, ieși din odaie și se grăbi la Neacșu în temniță.

În drum o întilnesce Iacob, roșcovanul.

„Etă, Marióra“, dișe el, prindându-o de mână, astea sunt urmările, decât tine cine-va mai mult la câte-un om viclean și închis, deoat la unul vesel și cinstit. De când te-am tot cerut eu? De când ai puté fi acum nevasta tînôrcului castelan, aici în castel! Dér te-ai legat de Neacșu, pe care, oa mâne o să-l mănâncă corbi!“

„O, dă-mi pace, dișe Marióra plângând, lasă-mă să fac cel din urmă drum greu și nu-ți bate joc de nenorocirea mea!“

„Eu îți vréu binele, dișe Iacob și ținu pe fată în loc. Nu-ți mai face de lucru cu omul acela, te nenorocesci singură pe tine, vor crede ómenii, că ești vino-vată, ca și el, și-ți pui viața în primejdie. Mai bine rămăi la părinții mei și sub scutul meu... În oraș de sigur vor arăta cu degetul asupra ta. Așteptă aici sfârșitul... eu nu te voi părăsi!“

„Nici odată!“ strigă Marióra, „mai bucurósă mor cu el, decât să trăesc cu tine.“

Dicând acest ce se smânci de la el și alergă către temnița. Aici arăta o țidulă de la căpitanul și numai decât a fost s'obozită în lăuntru.

N. Petra Petrescu.

(Va urma.)

Reuniunea femeilor române

pentru ajutorarea și înfrumșetarea bisericii din Brașovul-vechiu.

Duminecă, în 18 Septembrie v. a. c. „Reuniunea femeilor române“ pentru ajutorarea și înfrumșetarea sfintei biserici din Brașovul-vechiu și-a ținut adunarea generală anuală în școla română sub conducerea d'ómnei Maria I. Maximilian, presidenta reuniunii.

La órele 3 după amiază, d'ómna presidenta, constatând numărul celor întrunite în această adunare — peste 50 membre — ține o vorbire de deshidere, în care relevă rolul femeii române în societate. Femeia română nu e destul numai să-și ducă în îndeplinire chiermarea sa ca bună economă, ci din puținul séu câștig să contribuie și pentru alte scopuri bune și folositoare. Se bucură apoi de numărul atât de frumos al celor prezente și declară adunarea deschisă.

După cuvântul d'ómnei presidente a urmat cetirea de către secretar a „Statutelor“ reuniunii aprobate de Ven. Consistoriul arhidieceșan din Sibiiu. Cetirea Statutelor se ascultă cu mult interes. Urméază cetirea raportului general al Comitetului reuniunii despre cele 4 ședințe ținute în decursul anului 1905, din care raport s'a putut convinge fie-care, că reuniunea progreséză frumos spre ajungerea scopului ce-l are. Comitetul reuniunii a satisfăcut pe deplin îndatoririlor, pe cari le impun Statutele. În legătură cu acesta, comitetul s'a năisut să îndeplinească toate acele hotărâri, cari în vederea înaintării reuniunii noastre i s'au recomandat atențiunii dela înființarea ei de către întemeietori. Acest raport, neavând nimic de întemeietori, se autentică prin d'ómnele: Maria Maximilian, Marina Cati și Paraschiva Tarcea.

Obiectul 3 a fost raportul d'ómnei casiere Elena D. Căpătină, relativ la starea averii reuniunii. Raportul d'ómnei casiere a produs o nespuse bucurie în inimile membrilor prezente prin sporirea atât a membrilor reuniunii, cât și a fondului, pe anul 1905, căci fondul reuniunii de present este de 612 corone 88 bani, ér în anul trecut a fost de 465 corone 1 b. Cheltuieli a avut reuniunea în decursul anului 4 cor. La acest fond, adăugându-se încă taxe intrate la adunare, plus procentele capitalului, rezultă un fond de 667 cor. 17 bani, care fond se află depus spre fructificare la filiala „Albina“ din Brașov. Membrele cu taxe pe anul 1905 au fost până la adunarea generală 120, anul trecut au fost 63, rezultă deci și aici un spor de 57 membre.

Cu această ocaziune, reuniunea noastră a avut fericirea a mai înregistra în șirul celor 9 membre fondatoare încă o nouă membră, pe stimata d'ómna Maria Cămpian cu 20 corone. Acestei membre i-se aduce mulțămăită protocolară.

Raportul d'ómnei casiere se revizuesce prin o comisiune de 3, care aflându-l în regulă și în toate exact, se autentică.

În această adunare s'au mai discutat încă trei obiecte de importanță pentru reuniune: aranjarea unei producțiuni teatrale urmată de joc cu concursul tinerimii din această parochie. Comitetul în ședința sa din urmă, însărcinéză pe secretarul reuniunii cu aranjarea producțiunii. Tipărirea Statutelor se va face cât mai curând; ér al treilea a fost curățarea unei „Corone“ pentru casuri de mórte ivite în reuniune, pe care să fie tipărită pe o parte în litere aurite titlul ce-l poartă Reuniunea, ér pe altă parte o inscripție potrivită pentru astfel de ocaziuni. Corónă să se cumpere din contribuțiile membrilor, și adunarea primesce propunerea comitetului cu unanimitate.

Ne mai fiind obiecte de desbătut, d'ómna presidenta aduce mulțămăită în numele reuniunii d'ómnei casiere pentru raportul așternut și pentru conducerea registrelor, secretarului și în fine Comitetului pentru zelul ce-l desvóltă întru înaintarea acestei reuniunii, apoi membrilor din adunare pentru interesul cel viu, cu care au contribuit la sporirea fondului, și cu acestea declară adunarea închisă la órele 5 d. a.

De încheiere lasă să urmeze numele membrilor reuniunii cu taxe de 1 corónă și mai bine de 1 corónă:

1) Cu 3 corone: d-na Flórea Coieșă. 2) Cu câte 2 cor.: d'ómnele Elena I. Sabadeanu și Maria I. Maximilian.

3) Cu câte 1 corónă: d'ómnele Elena Maximilian, Maria G. Savu, Susana Popovici, Maria Burduloiu, Virginia Vlaicu, Maria Ciortea, Ioan I. Maximilian, preot gr. or. în Stupinț, Maria Nastasi, Sidonia Petrovici, Elena V. Voina, Maria Median, Elvira Navrea, Maria Lupan, Flórea Rêșnovean, Sabina Vargasy, Elena Țițiu,

Marióra Muntean, Reveica Petrișor, Paraschiva Marin, Elena Voicu, Maria E. Rusu, Maria Aldea, Paraschiva Șoneriu, Maria G. Țițiu, Vilma I. Tampa, Maria D. Puiu, Elena N. Rusu, Ana Rogozea, Paraschiva Rusu, Maria N. Rêșnovean, Maria Paraschiv, Maria G. Uzoni, Flórea Țițiu, Maria Crețu, Susana Aldea, Maria Boier, Flórea Rusu, Maria Uzoni, Ecaterina Axente, Elena Bogdan, Ana Petrișor, Elena N. Balea, Reveica Aldea, Elena D. Tampa, Maria Rêșnovean, Maria Stroie, Marina Lupu, Paraschiva G. Mogoș, Maria Popa, Elena Samoilă, Maria Bârsan, Maria Florea, Maria Sêrbu, Reveica Bârsan, Maria I. Răchier, Maria Micu, Paraschiva Samoilă, Iuliana Leményi, Maria Șușaița, Elena Șușaița, Elena Cati, Ana Florea, Maria Șerban, Maria Dulă, Maria Chiperea, Ana Cahler, Paraschiva Jugănar, Maria Negură, Paraschiva N. Negură, Reveica Oltean, Ecaterina G. Toma, Marina C. Jaliu, Elena C. Ghimbășan, Reveica Prișcu, Maria C. Persinar, Elena Toma, Elena Foril, Paraschiva Puiu, Flórea Irímie, Bucura Prișcu, Ana D. Cârstea, Flórea Șincan, Ana Aldea, Paraschiva Aldea, Ana Sibian, Elena Tampa, Marina Cati, Efrosina I. Aldea, Maria Balea, Marina Balea, Elena G. Sêrbu, Susana Puiu, Ana G. Popovici, Maria Pascovici, Maria Voina, Maria G. Voicu, Elena Barbu, Elena Florea, Victoria Mușoiu, Ana Uzoni, Maria Lascu, Ana Ferar, Elena Muntean, Elisaveta Bârsan, Ana Secelean, Elefter N. Pascovici, Paraschiva Oprea, Elena I. Muntean, Maria G. Moldovan, Ana Brânzoiu, Elena Andreiu, Paraschiva N. Aldea, Paraschiva Tarcea, Marina I. Coliban, Maria D. Furnică, și Ana Tampa cu 40 bani.

Brașov, 27 Sept. v. 1905.

Dumitru Jaliu,
secret. reün.

ULTIME SCIRI.

Viena, 11 Octomvrie. Baronul Fejervary a sosit aici și mâne va fi primit de Maj. Sa în audiență. Se prevede, că în audiența de mâne se va lua o decisiune definitivă asupra rămânerea mai departe a cabinetului Fejervary în fruntea afacerilor.

Budapesta, 11 Octomvrie. Ministrul Kristoffy și Lanyi au plecat ađi după amiază la Viena.

Budapesta, 12 Octomvrie. În cercurile coalițiunii se crede cu siguranță, că la 19 Decemvrie dieta va fi disolvată.

Expoziția

de p'ome, struguri și derivate lor aranjată de „Reuniunea români de agricultură din comitatul Sibiiului.“

În scopul de a înainta pomăritul și viierul, „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului“ va aranja în cursul zilelor de 27, 28 și 29 Oct. st. n. a. c. în orașelul Mercurea, o expoziție de p'ome, struguri și derivatele lor, având a se împărți de astă-dată premii de stat în sumă de 200 corone, dăruite Reuniunii de ministeriu, cum și diplome de recunoștință. Expoziția va cuprinde p'ome și struguri de tot felul în stare naturală, de-asemena derivatele lor, anume p'ome uscate și fierate, lictar, compot, dulcetză, must, vin, rachiu, oțet, oleiu, etc., cum și unelte, întocmiri și modele din ramurile atinse. Drept întregire la expoziție se admit și produse din ceilalți rami de economie.

Expoziția se va deschide în 27 Octomvrie (ziua sf. Paraschiva) și se va ține în edificiul școlii române gr. or.

Ca reuniunii să poată lua parte, afară de membrii Reuniunii, locuitorii din întreg comitatul Sibiiului. La împărțirea premiilor vor avea întâietate membrii Reuniunii. Cerând trebuința, exponenții au să dove-dească, că au produs înșși obiectele expuse.

Merele, perele, gutuiele și persecile au să fie expuse fie care soi în câte cel puțin 5 exemplare sănătoșe și bine desvoltate, ér prune, nucți, struguri și c. l. cât trebuie spre a umplé un tăier îndatinat. Abateri se pot face numai cu p'ome și struguri de o valóre și o mărime neobiceinută. Exponenții au să însemne obiectele de expus cu numiri în regulă, eventual și cu numirea locală.

Primirea obiectelor în expoziție se face în zilele din 23 și 24 Octomvrie st. n. prin comitetul aranjator local, care îngrijesc de depunerea lor în regulă și înzestrarea cu bilete, cuprinzând numărul curent, numele și comuna exponentului, numirea pomologică și resp. locală a soiului.

Comitetul petrece aceste date și eventualele observări în o listă generală, care se înmaneuzează juriului. Póme gănuose, putrezite séu altoum stricate, nu se primesc la expoziție. Cu totul exchiși de la expoziție sunt, firesce, strugurii și tot ce ar proveni din viile puse sub opreliște din cauza filoxerei.

Exponenții, cari nu ar lăsa obiectele trimise ca dar Reuniunii, despre ce trebuie făcută arătare, le vor lua în primire până Marți, în 31 Octomvrie st. n., la 12 ore din zi, căci de aci încolo nu se garantează pentru ele.

Exponenții sunt îndatorați a-se îngrijii înșiși de transportul obiectelor de expus.

Din pómele, ce s'ar trimite spre vânzare, trebuie expuse cel puțin 20 exemplare nealese.

Se vor distribui drept premii diplome de recunoștință și se vor împărți de astă-dată 48 premii de stat, în sumă de 200 coróne.

Scopul expoziției este mai ales a urni și încurajia adevărată propășire în ale pomăritului și viieritului. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intenția vândută de a străluci cu póme și struguri în exemplare de paradă, ci mai cu seamă rentabilitatea și valoarea economică, nobleța fructelor expuse, de-asemena hărnicia și priceperea dovedită, meritele câștigate pe terenul pomăritului și viieritului resp. în cutare ram înrudit.

Din America.

(Coresp. part a „Gaz. Trans.”)

Erie Pa, în 25 Sept. 1905.

Stimate D-le Redactor;

Fapta bestială ce a săvârșit-o Sasul Iohann Rosler din Cincul-mic, a pus în mirare pe toți locuitorii acestui oraș. Și mai mult mă interesează pe mine a descrie marelui public, care se ocupă cu ceteria acestui prețuit diar. Trebuie să se știe, că în orașul acesta Sașii se află în număr mai mare, decât Românii, fiind ei aproape 300 numai din Cincul-mare și mic. Și ori ce fărâdelege ar comite un Sas, se descarcă pe Român, puind atât în gazeta engleză, cât și în cea nemțescă și numind pe făptuitor cu nume românesc. În tocmai așa s'a întâmplat cu aceea- ce vréu să vă scriu.

Sasul Iohann Rosler din Cincul-mic, în etate de 43 ani, fiind în America de patru ani, era în o vartir la un alt Sas, anume Anton Ollinger din Sighișóra.

În ziua de 16 Sept. a. c. fiind ziua Sâmbătă, femeia sub numitului Sas s'a dus în piață să tirguască de-ale mâncării, fiind a doua zi, Dumineca, închise toate prăvăliile în piață. Fiind orele 9 séra și bărbatul în lucru de nópte, a lăsat în grija lui Iohann Rosler singura copilă de 6 ani ce avea. În intervalul acesta, criminalul Sas fiind în stare de beție a încercat cea mai infernală fărâdelege, ce o póte făptui un om, atentând la nevinovăția copilă de 6 ani.

Intorcându-se nenorocita mamă, a aflat pe copila închisă într'un dulap de frica tiranului, într'o stare de plâns. Imediat s'a anunțat poliția prin telefon și în timp de 5 minute a fost căruța de forță (horeapu) la fața locului, sosind tot atunci și un doctor trimis tot de poliție.

Constatănd doctorul cele întâmplate criminalul Sas a fost legat și dus la răcoare. Luându-i-se în 20 Sept. a. c. primul interogatoriu, densusul a negat, însă cu toate acestea doctorul prin vizită a arătat adevărul. Iohann Rosler și-a cerut avocat și procesul s'a amânat pe ziua de 1 Novembrie a. c. Se crede, că numitul criminal nu va vedé curând Cincul mic, de óre-ce legile în America sunt foarte aspre, mai

ales în casuri de acestea. Mulți dic, că îl vor osindi la mórte prin electricitate.

Vedénd Sașii cele întâmplate, ca să nu fie ei de ris, s'au dus la gazeta nemțescă *Erie-Tagblatt* și au spus, că făptuitorul Iohann Rosler ar fi Român.

Luni în 18 Sept. ducându-ne la lucru și noi Românii, cari suntem peste 200 aici, toți Englesii și alte națiuni au început a striga și a fluera după noi, spunându-ne ce a făcut „Românul” acela.

Cu tot răspunsul nostru, că n'a fost Român și a fost Sas, nu ne-au cređut, arătându-ne mai multe gazete, în cari tot ca Român figura criminalul.

Vedéndu-ne așa rușinați, séra am alergat un număr mare de Români la d-l George Lugoșanu, președintele societății „Unirea Română” din Erie, sciind că densusul este abonat la fóia nemțescă *Erie-Tagblatt* și l'am rugat să mérégă imediat la redacție să desmintă acea faptă necuviincioasă aruncată după capul Românilor. În zadar au fost însă toate. D-l președinte, care este membru și la societatea sășescă, n'a vrut să mérégă, dicénd, că nu se face de rușine cu Sașii. Fórté ne-am mirat, vedénd, că nici capul Românilor nu ne vrea binele nostru, de óre-ce densusul e recomandat între Nemți ca Némt, sciind bine nemțesce, ba chiar biletul de botez l'a arătat în ziua alegerii, că mama densusului e nemțică. Și mai mare li-a fost mirarea sélištenilor, cari sunt în număr mare în orașul acesta, ba vre-o câțiva chiar proprietari și intelectuali, cei mai mulți cari prin neînțelegerea lor au ales de președinte pe d-l Lugoșanu, care numai când e între Români dice că-i Român. Sigur, că la alegerea viitoare își vor deschide Românii ochii și vor sci pe cine să alégă în fruntea societății. Dea Dumneđu mulți ómeni ca fratele nostru Ilie Mărtin, președintele falnicului „Vulturul” din Pittsburg.

Vasile Leluțiu,
din Beșimbac.

Necrolog.

Subscriși cu inimă plină de durere fac cunoscut, că preaiubitul fiu, frate, unchiu, cumnat etc.

TITU CHITUL,
proprietar,

În al 38 an al vieții, după grele suferințe de o săptămână în 10 l. c. la 2 ore nópte și-a dat nobilul séu suflet Creatorului.

În defunctul — care devenise cunoscut publicului român prin scrierile sale literare — perde o numărósă consăngenitate pe talentatul sfetnic, ér' poporul român un destoinic povestitor în încercările lui literare.

Rémășițele păméntesci ale iubitului nostru defunct se vor așeđa spre vecinică odihnă Joi în 12 l. c. la 12 ore în cimitériul familiar din Kétely, ér' parastasul se va ține în 13 l. c. în biserica gr. cat. din Kétely.

Fie-i țérina ușoră și memoria binecuvéntată! Kétely, la 10 Octobre 1905. Marta Cheresteș, ca mamă. Jenica, Felicia și Liviu ca nepoți. Dr. Iulian Chitu, Victoria Chitu, Regina Mureșan, ca frați. Victoria Dr. Chitu născ. Candale, Elia Blaga, preot, ca cumnați.

Literatură.

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox-oriental din Cernăuți, cuprinzând diferitele rugăciuni: rugăciunea de séra, câtră d-l nostru Isus Christos, ingerul păzitor cântarea de laudă pentru sfinta Născătoare. Rugăciunile în zilele de peste săptămână. Liturgia de Dumineca, Acatistul buneivestirii, Canóne, Rugăciuni de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din săptămâna luminată. Rugăciunile din ziua Născerei Domnului. Rugăciuni de cuprins felurit etc.

Toate aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxoase. Toate însă sunt foarte frumoșe și elegante. Prețul lor e felurit. În pânză neagră, cu cruce de aur — 75—88 cr. ceva mai mari cu 90 cr. 1 fl. 28 cr., 2 fl. 40 cr., mai garnisită și cu flori 2.50. Mai departe de tot luxoșe, cari se pot face și ca dar de Crăciun în preț de: 2 fl. 60 cr., 2 fl. 90 cr. 3 fl. 70 cr. 4 fl. 40 cr., 4 fl. 60 cr. Aceste sunt legate în os alb și negru și sunt de o frumseță neîntrecută.

Până acum am fost lipsiți de cărți de rugăciuni tipărite elegant și legate frumos, așa ca

să mulțumescă simțul estetic mai ales al damelor, în privința acésta mult mai pretențioșe. Ni-se întâmpla adesea-ori să vedem deci pe unele dame române cetind rugăciunile din cărți streine, în adevér foarte elegante, dér compuse în limbă streină și după rit strein.

Cărțile de mai sus sunt confecționate de cea mai renumită fabică în acésta branșă, a lui Steinbrener în Boemia. Bine înțeles, textul este scris de un protopresbiter ortodox din Cernăuți și cărțile sunt aprobate de consistorul din acel oraș.

Se află de vânzare la librăria A. Mureșianu Brașov.

Curs'a Dunărea prin Raiu?

Cetitorul se nu se cutremure. Întrebarea asta n'o pornesc eu acum. Ea e veche, și cu ea și-au bătut capul mulți și îndelungă vreme; ér eu nu voi face alta, decât s'arăt cetitorului despre ce e vorba.

Încă din cele dintâi vécuri ale creștinității, ómenii au început să-și facă întrebarea, cam unde-ar fi fost așeđat raiul, séu grădina Edenului, în care Dumneđu e așeđat pe Adam și Eva. Biblia spune așa: „Și a sădit Dumneđu raiu în Edem câtră răsărit... și riu eșia din Edem, ca să ude raiul, care de acolo se împarte în patru riuri. Numele unuia Tison, acesta încunjură tot pământul Evilatului... acolo este aur... Numele riuului celui de-al doilea este Gheon, acesta încunjură tot pământul Etiopiei. Riul cel de-al treilea Tigr, acesta curge spre Asiria, ér riul al patrulea Eufrat”.

Doué dintre acestea, Tigr și Eufrat, s'au chemat tot-déuna și se chiamă și astăzi așa. Fiind-o se pomenesc și țera Asiria, care era între aceste două riuri, lumea a cređut, până la o vreme, că raiul ar fi unde-va pe la isvórele acoester riuri, sub Caucas, ori mai la vale prin Mesopotamia. Celelalte două riuri, șioea lumea, vor fi tot pe-acolo.

Lumea pe atunci nu era, decât puțină și réu cunoscută. După ce însă cu vremea ómenii au început să se mire, că riuri cu numele Gheon și Tison nu se găsesc nici în Mesopotamia și nici nicăiri în lumea câtă o cunoscéau. Ele trebuiau să fie alăturate cu Tigr și Eufrat, și nu erau. În locul unde credeau ei că a fost raiul, nu sunt patru riuri. Dér unde sunt? Atunci au băgat ei de sémă, că biblia spune de Gheon că încunjură Etiopia și Tison Evilatul. Etiopia o sciau cu toți, e sub Egipt în Africa; Evilatul era Arabia — așa o numeau Iudeii. Acum lucrul era și mai încurcat. Un riu pornit de sub Caucas, cam de sub Erzerum, capitala provinciei Armenia, n'are pe unde să ocoléscă Etiopia. Și acum ce drum ar fi avut să facă! Ér Gheon ocoléscă Arabia. Acésta țéră n'are nici un riu și nici n'ar puté-o ocoli un riu, căci ea de trei părți aproape e mărginită de Marea Roșie și de Ocean.

Aceste două riuri nu sunt. Cel dintâi, care a aprins focul nedumeririlor a fost, în vécul al cincilea, Cosma Indoplentes. Acesta a făcut o hartă a pământului, în care arătă și locul unde a fost raiul și cum au curs riurile. Cu puținele cunoscințe geografice ce le avea și cu nisuița de a împăca spusele bibliei, el a statorit-o într'un chip care astăzi, când cunoscém așa de bine țerile și riurile, ne face să ne mirăm ce lucruri fără rost a putut să iasă din capul acestui om. Se scia de o mie de ani înainte lui, că pământul e rotund ca un măr, asta o spusese Aristotele, și totuși Cosma și cu el, se înțelege, multă lume creștină ținea, că pământul e în patru colțuri, mai lung decât lat. Tóte aceste greșeli le făceau din cauză, că țineau orb și la vorbele rostirii. Pământul trebuia să fie în patru colțuri, căci așa a fost și chivotul legii și Dumneđu anume a poruncit să fie chivotul așa și așa, după cum e pământul. Chivotul a fost de două ori mai lung și mai lat, deci nu încape nici o îndoială, că și pământul trebuie să fie așa. Marele Vasile Nazianzenul a fost póte între toți sfinții Părinți, care s'a împotrivit acestor „potriviri cu de-asila a lucrurilor celor mari după cele mici” și singur a fost, care până la mórte a spus, că pământul e rotund și nu e un disc. Cel mai infocat apărător al „discului” și a „rotundului” a fost Sf. Lactanțiu, care decă nu s'amesteca în vorbă, n'ar fi fost tot evul mediu așa de rătăcit în ce privesce geografia. Și Lactanțiu aducea dovedii, că pământul e disc, vorbele psalmistului: „Aipus, Dómné, pământul ca un disc pe ape”. Și a biruit, cu tóte că Sf. Vasile șioea, că nu e vorba aici, că pământul e disc, nici că stă pe apă, ci e o simplă comparațiune, o figură a unui poet. Și mai dovedea Lactanțiu, că decă ar fi pământul rotund, cei de sub picioarele nóstre ar trebni să stea cu capul în jos, pomi să crească cu rădăcina în sus, plóia să cadă de jos în sus, și altele ca acestea. Și te miri că aceste dovedii au rémas până mai în vécul trecut, chiar când ocolirile pământului au dovedit și orbilor, că pământul e rotund. Și după cum dovedile se luau tot din biblie, Sactanțiu spunea, că sub picioarele nóstre nu pot să fie ómeni, chiar de-ar fi pământul rotund, fiind-oă biblia nu pomenescé nimic de ei; și decă Domnul Christos a șis, că Apostolii își vor duce cuvântul peste tóată lumea și la tóte popórele, étă că nu sunt ómeni sub picioarele nóstre, fiind-oă acestora nu li s'ar puté propovédui cuvântul, de-órece apostolii n'ar puté merge la ei, ca ómeni cari nu pot sta cu capul în jos. Cu acestea (antipodii) nu pot să existe, căci ei n'au luat parte la căderea lui Adam și deci nici mântuirea prin Christos pentru ei nu s'a făcut.

G. Coșbuc.

(Va urma.)

Dări de sémă și mulțămite publice.

— Fine. —

La petrecerea musicală declamatorică aranjată de tinerimea inteligentă din Sighișóra și jur cu concursul câtor-va elevi ai seminarului „Andreian” în séra de 28 August st. n. au binevoit a contribui peste taxa de intrare următorii domni: d-l Dumitru Moldovan 8 cor., d-l I. Muntean 3 cor. D-nii G. Negru, B. Perția, V. Urdea, N. Sârbu, A. Rondolean, T. Morsora câte 2 cor. Dr. N. Stănilă 9 cor. D-l Dr. T. Cornea 4.80 cor. D-nii E. Florea, Z. Ganea, T. Almășescu, N. Moldovan, N. Comșa, N. Muntean, N. Cărpinișan câte 1 cor. D-nii A. Tătar și I. Pintea câte 60 b., N. Geaja 40 b. și D. Stuchirean 30 b.

În numele comitetului aranjator și pe acésta cale imi exprim subscrișul mulțămite pentru contribuțiile benevoale, ér d-lor colaboratori, elevi ai sem. „Andreian” le exprim recunoștința noastră a tuturor.

Ioan Mașteiu.

— Teologii gr. cat. din Blașiú au înscris „Societatea I. M. Clein” între membrii binefăcători ai „Reuniunii St. Maria a credincioșilor gr.-cat. din Dumitra” plățind din al lor propriu taxa de 30 cor. Pentru acésta din partea subscrișului în numele adunării generale a numitei Reuniuni li-se aduce călduroșe mulțămite d-lor teologii. Dumitra, 29 Sept. 1905.

Aurel Marcu,
preș. Reuniunii.

— Subscrișul imi țin de datorință plăcută a aduce și pe acésta cale mulțămite cele mai sincere fostului prim curator raționant bis. George Bilț I. Dumitru, pentru-că a cumpărat și a donat bisericii nóstre un potir prea frumos în preț de 200 cor de la firma: „Rétaș și Beneder” din Budapesta. Dumneđu se-i răsplătescă pentru acésta faptă cu adevérat creștinescă. Tirsoț, (Dieceasa Gherlei) la 23 Septemvrie 1905, pentru autistia: Eugen Dredean m. p. preot local gr. cat.

— Cu ocaziunea petrecerei de vară aranjată de comitetul despărțământului Reghin al „Asociațiunii” în Reghinul sășesc la 10 August st. n. 1905 s'a încasat cu totul suma considerabilă de 400 cor., din cari subtrăgându-se speșele de 194 cor. 18 fil., rezultă un venit curat de 205 cor. 82 fil. Au contribuit: Dionisiu Șimon, mare proprietar Sângeorgiul de Câmpie 16 cor., Traugott Fromm, primar orașenesc Reghinul sășesc, Eugen Marinovicu, mare proprietar Fărăgău, Dr. I. Popescu, adv. Reghinul săș., Iosif Popescu, director la „Murășana” câte 6 cor., Galaction Șagău, protopresbiter Cuesdiu, Dr. Ioan Hargău, adv. Regh. săș. câte 4 cor., Familia Birtolon, notar cercual Lăscud,

AVIS!

Suberisul am onorea a face cunoscut On. public și în deosebi episcopilor bisericești, că **am deschis în Brașov (la 2 Porumbi) Strada Neagră nr. 3 (3 Felső-Villa-utca 3)**

O fabrică de luminări de ceară curată și parafină sub firma

IOAN PETEU.

Prima fabrică de luminări de ceară și parafină din Ardeal.

Și sunt în plăcuta poziție de a executa tot-felul de luminări în toate formatele, precum și aurite. Er comandez-le voi executa prompt și cu prețuri foarte convenabile. 9—90,1858.

Baciu român.

Pentru o moșie mare din Germania caut un baciu român, care pe lângă scris și cetit să cunoscă și limba germană. Condițiuni avantajoase. Pentru informațiuni mai de aproape a-se adresa la subsemnatul

Dr. George Maior, profesor de agricultură.

București, Str. Frumoză nr. 12. (2—3,1898)

Unde se mănâncă bine și se bîn VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospeta dela cep în fie-care di? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20. Listă de bucate românească. De o cercetare numerosă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA, conducătorul restaurantului.

124—0

Cascarets Kramer Sterlin Remedy Co., Indiana Nordam

Tablete purgative cu efect nesupărăcios și sigur.

Trebuie în anulă mai mult de 10 milioane cutii.

Curat vegetabile și întăritore de stomac. Prețul unei cutii de probă Cor. 1.20. De familie 2.50.

Se capeta numai în farmacii în cutii originale. — Se capeta în to're farmacii.

Deposit pentru Brașov în farmacia „La Biserica albă“ a d-lui Franz Kellemen. (2—12,1894.)

500 fl. plătesc celui ce va mai capeta vre-odată durere de dinți, ori îi va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pachetare și expe. franco 96 fl.)

Eduard Bartilla-Winkler VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Să se ceta pretindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțari de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pôte capeta, trimt 7 sticle cu 5 cer. 20 fl. franco

Se capeta în BRAȘOV la farmaciile: V. Roth strada Orfanilor nr. 1, Neustädter piața Franc. Iosif. Jekelius, Stenner Str. Porți 21. Obert Blumena la Victor Klein farm. Corôna. Eduard Kugler Brașovul vechiu.

Ciasornice veritabile Tula-Roscopf-

Anker-Remont. acoperite duplu cu trei capace tari de tula, aparat Roskopf-Anker numai fl. 5.

Capacurile acestor ciasornice sunt în emailate, cu difeite chipuri de vânătoare și Sport artistic executate. Aparatul este „Präzisions-Roskopf-Anker, care umbă 36 ore. La fie care ciasornic se află revers de garanție pe doi ani. Lanț potrivit la ciasornic se află revers de garanție pe doi ani. Lanț potrivit la ciasornic se află revers de garanție pe doi ani. Lanț potrivit la ciasornic se află revers de garanție pe doi ani.

IOSEF SPIERING Wien. I. Postg: ssc 2/21.

Tu

nu vei afla pentru cultivarea pielii, special pentru a curăți fața de pistru și a dobândi o colóre a feței fină un săpun mai bun și cu efect decât săpunul medicinal probat al lui

Bergmann's „Lilienmilchseife“

(Marca: 2 minerl.)

de Bergmann & Co. in Tetschen a/E.

Se capeta bucata cu 80 bani, la farmaciile:

VICTOR ROTH la „Ursu“, FR. STENNER la „Leu“, JUL. HORNING la „Arap“, E NEUSTÄDTES, „Schutzengel“ drog. TEUTSCH & TARTLER. și la farmacia W. LINGNER, în Sighişora.

în Brașov;

Folosiți ocașia!

500 Obiecte numai cu 2 fl.

Un ciasornic Anker Precision frumos, merge 36 ore, cu lanț aurit, 1 cravată modernă de mătase, 1 ac splendid de cravată cu brilant Simili, 1 inel aurit cu piatră pentru D-ni și Dômnne, 1 Garnitură, care constă din nasturi de manjete, cravată și piept, garanție 3%, aur Doublé, 6 basmale, 1 Calimăr de busunar elegant de Nickel, 1 Oglindă pentru toaletă, 1 etui cu pieptene frumos, 1 Săpun parfumat de toaletă, 1 Notis fin legat, 12 portrete de artiști vestiți din secolul din urmă, 72 condeie engl. de cancelarie și încă 394 obiecte folositoare în casă. Tôte laolaltă, care singur ciasul face banii costă numai 2 fl. Se trimite cu rambursă sau prețul trimis de Versandthaus

J. FREITAG, Krakau.

(1876,3—3.)

Copiiilor precum și adulților un neprețuibil dar dumnezeesc!

Izvorul „GLORIA“ de Arkos

în fer și lithiu-hydrocarbonic foarte bogată

apă minerală medicinală

de un efect miraculos, necaund iritațiunii de sânge și unflaturii la stomac, ca cele mai multe ape minerale pré concentrate în acid carbonic liber și în săruri mineralice.

(Autorisată ca apă medicinală prin decret ministerial intern Nr. 401—1905.)

Apa minerală „Gloria“ este un remediu de cură foarte prețios, care stârnesce pofta de mâncare și înlesneșce mistuirea de minune, promovedă secrețiunea udului și acréla udului, în mod frappant și influențedă membrele flegmatiche ale organelor respiratoare, circulațiunea sângelui și activitatea nervilor într'un mod surprindetor.

Tot așa și pentru copii în ori-ce etate este apa minerală „Gloria“ deasemenea o beutură foarte prețiosă, dorită instinctiv de dinșii, care favorizează sănătății lor în modul cel mai imbucurător.

Bent cu Șampanie, cu vin séu cu bere, apa „GLORIA“ va paralisa efectul aneșilor ale acestor beuturi mai ales asupra creierilor și a nervilor de multe ori foarte vătămător, sub ori ce împrejurare.

Pe baza unui studiu foarte minuțios mă simt deci obligat a publica, că ori și cine cătră sine, părinții însă și cătră copii lor vor comite mai mult ca o neglijență, decă n'ar încerca efectul minunat al acestei naturală și într'adevăr binecuvântată apă minerală, care se manipulează la izvor. — pe cât stă în puțința omenescă — cu cea mai deosebită severitate.

Deposit propriu în Brașov, Str. aței nr. 6,

(vis-à-vis de SCHWARZBURG),

unde se află cu schimbarea sticlelor:

o sticlă de un litru apa minerală „Gloria“ pentru 20 fillerl, „ „ „ 1/2 „ „ „ „ „ 14 „

Josef György,

administrațiunea izvorului „Gloria“ de Arkos.

56—0

Cel mai mare magazin de haine gata pentru bărbați și dame al lui

N. P. GOLDMANN Brașov

Confecțiuni de bărbați

Têrgul Inului 31—33 în palatul lui Czell.

Fondată la 1892.

Confecțiuni de Dame

Têrgul Inului Nr. 28.

În sesonul de primăvară am dovedit On. public, că în piața locală am fost cel mai ieftin și am fost superior ori cărei concurențe!

Pentru că de când există prăvălia mea, mi-am procurat depositul meu de haine tot-déuna cu bani gata.

De ce? haine bune, durabile pentru școlari,

cu garanție de un an, veritabile, originale indigene de Zsolna și Gács numai la mine se pot afla. Haine gata după modă, pentru bărbați și copii, precum și Paltone de tómnă și iarnă, înlocuesc cu desăvêșire hainele de comandă, de-ore-ce se confecționedă sub privighierea mea personală, după croiala cea mai modernă, din stofe curate de lână, cu accesoriu de cele mai durabile.

În depositul meu se află pentru agronomi, neguțatori Surtuce veritabile din piele de capră Danesă cu căptușală de blană și ștofă, Raglane, Derbi, de vênat, Paltone proțești. — Cu deosebire mare deposit în Blane de călătorie și pentru oraș. Costume de patinat și deosebit Surtuce de patinat cu căptușeli din ștofă și blană.

Cel mai mare deposit în haine pentru Dame și Domnișore.

Alegere colosală din fie-care specie și prețuri ieftine surprindătoare.

Rogându-mă de sprijinul Onor. public, sunt cu tótă stima

N. P. GOLDMANN, Brașov, Têrgul Inului 28 (palatul Czell).